



ПРОМІНЬ



Ч. 8-9

1960

СЕРПЕНЬ - ВЕРЕСЕНЬ AUGUST - SEPTEMBER

ПРОМІНЬ

Рік 1 СЕРПЕНЬ - ВЕРЕСЕНЬ, 1960 Ч. 8 - 9

Виходить раз у місяць

Видає

Союз Українок Канади

Редагує Редакційна Колегія

Редактор Наталка Когуська

Річна передплата в Канаді \$3.00

Поза Канадою 3.50

Поодинокі число35

Передплату висилати на адресу:

Ukrainian Women's Ass'n of Canada

203 Union Bldg.

Edmonton, Alta.

Адреса редакції:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B.

Winnipeg 4, Man.

PROMIN

Vol. 1 AUGUST - SEPTEMBER, 1960 No. 8 - 9

Monthly Publication

Published by

Ukrainian Women's Ass'n of Canada

203 Union Bldg.,

Edmonton, Alta.

Edited by Editorial Committee

Natalka Kohuska, Editor

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B.

Winnipeg 4, Man.

Subscription in Canada \$3.00

Subscription in other countries 3.50

Single copy35

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

З М І С Т

Міжнародня зустріч жінок в Копенгагені і делегатки з України.....	1	К. Miskew — Local Council of Women	19
Лариса Мурович — Ми знаємо	2	Д-р В. Я. — Вростаючий ніготь	20
Відбувся успішний з'їзд в Торонті	3	І. П. Барченко — Що таке їжа?	20
Анна Токарик — З річних зборів Канадійської Національної Жіночої Ради	5	Приписи	22
Лариса Мурович — Довершений Труд	6	Г. Демченко — Білочка	23
Антон Хижняк — Данило Галицький	7	Лицар і дівчина	23
В. С. Левицький — Молодь на духовому піддашші	12	"С. Д." Ким є малий Богданко	24
В подорожжі по Європі	13	П. Воронько — Доня хоче спати.....	24
М. Ткачук — З праці комітету Мистецтва і Музею	14	М. Цьона і М. Сохацька — Відбувся пров. з'їзд	24
Лариса Мурович — Дружба з полями	16	Ольга Бойчук — Зимовий сезон праці	26
Лариса Мурович — Вранішня молитва	16	Розалія Лебедович — Весняна вистава	26
К. Сакалюк — Пам'яті Івана й Ольги Франко	17	Марія Лазарук — Вислів подяки	27
Olenka Negrych — Back to school again — 18		А. Стечишин — Привіт	27
		Річні звіти	28
		Софія Сенишин — Українська вишивка	31

Обкладинка роботи Вадима Доброліжа.

МІЖНАРОДНЯ ЗУСТРІЧ ЖІНОК В КОПЕНГАГЕНІ І ДЕЛЕГАТКИ З УКРАЇНИ

Питання, чи були українки в Копенгагені на Міжнародній зустрічі, яка відбулася згідно з пляном 21-24 квітня ц. р.? Конгрес цей був присвячений, так званому 50-річчю Міжнародного Жіночого Дня, якого започаткували жінки-соціялістки 1910 року. Про пляни цього Конгресу широко розписувала большевицька преса, закликаючи жінок цілого світу взяти в нім участь.

Як подає тепер советська преса, в Конгресі взяли участь представниці жіночих організацій 73 країн, а присутніх делегаток було 800. Шість головних доповідей на різні — домашні, соціальні і світові проблеми виголосили такі представниці — Єжені Коттон і Маргарита Тебер — Франція, Джовані Партілі — Італія, Ненсі Реверс — З'єдинені Держави Америки, пані Ніколау — Мексіко, пані Акерман — Швеція, Рамішвар Неру — Індія.

З Советів прибуло на Конгрес 25 делегатів, яких очолювала Ніна Попова. Питання, чи були які делегатки з України на цім Конгресі і чи мали вони нагоду сказати яке слово, дуже сумніваємось. Зате ж українок репрезентувала т-ка Попова, мовляв "старша сестра скаже за вас все те, що потрібно сказати".

Чого з'їхалися представниці організацій різних країн і частин світу — похвалитися своїми досягненнями, чи шукати розв'язки на певні проблеми, спільні жінкам різних рас, країв і націй? Представниця з Франції говорила, що народи багатьох колоніальних країн терплять голод, недоїдання. В багатьох країнах панує убогість і неписьменність. Делегатка з Італії критикувала уряд своєї країни, що права жінок проголошено лише формально, але в практиці існують старі закони про рівноправність жінки; делегатка з Мексико говорила про потребу освіти для жінок в її країні, а також висловила критичний погляд на малограмотність жінок Африки, дискримінація расового населення в З'єдинених Державах Америки. Пані Р. Неру го-

ворила про боротьбу жінок світу за мир, осуджувала колоніалізм. Делегатки Пакістану мають проблеми в питаннях шлюбу, бо мусульманська релігія дозволяє давати заміж дівчаток від 6-го року життя, лихо многоженства. Жінки з Аргентини оповідають, що за свої права доводиться їм зводити боротьбу з поліцією, що навіть заробітня платня жінки належить по праві чоловікові. Представниця з Австрії сказала, що усі права належать там чоловікові, що без його згоди і підпису жінка не вправі навіть і на роботу стати. Жінки Японії мають свої проблеми — батько в родині повновладний пан над дружиною й дітьми "Жінки не мали ніяких прав вибору чоловіка, розводу, власності".

Аж ось і представниця Радянських Республік Ніна Попова: "У короткій, але яскравій і змістовній промові, тов. Попова показала успіхи радянських жінок у всіх галузях життя в ССРСР". Стільки всього. А оповідає делегатка Леднікова з Києва, яка була на комісії громадянських прав жінок, що вона з'ясувала: "про права жінки в ССРСР на вільний вибір чоловіка, про обмеження шлюбного віку, про рівноправність жінки в сім'ї, про права матері, що до дітей, про майнові та спадкові права жінки-дружини" і що в перервах "завдавали їм багато питань".

Чи ці питання, що їх ставили делегаткам ССРСР на Конгресі треба вважати плюсом, це знак великого питання. Чи треба дивуватися, що ставили їм питання, бо на делегацію 73-ох країн, делегатки одної ССРСР не могли нахвалитися своїм комуністичним ладом та раюванням в ній жінці. Ну, здається, що Совети вже так забрехалися, що далі ніяк не підеш, хоч би й що, бо чого ж властиво було їхати на той Конгрес та ще й в числі 25 делегаток? Щоб хвалитися? Чи щоб перед обличчям світу заграти ролю блазня?

А нас таки болить сумна доля важкого життя української жінки в Україні. Світ мовчить про неї. Учасниці Конгресу в Копенгагені — це пре-

тендентки на оборонців покривджених, гонених, переслідуваних, безправних і бездомних. От, на Конгресі зачитують "послання від пані Дюбуа" зі З'єднаних Держав Америки, яка пише, "що в жаклих таборах Кенії та Камеруну поневіряються сотні патріотів. Вони, ці нещасні звертаються до вас. Голоси дітей замерли від жаху. Немає зараз сміху в Африці".

А скільки сміху сьогодні знайдете в Україні? А як виглядають ці примусові табори на Соловках, в пушах далекого Сибіру? Скільки патріотів, скільки найкращих талантів України погребла під собою непрохідна тайга, а скільки замучених в тюремних мурах чоловіків і жінок? І тільки за те, що говорили так свobodно про добро інших, як і ці делегатки з різних країн на Конгресі.

А життя української жінки в Україні?! Коли б світ поглянув на нього, то онімів би з печалі, стільки в ній горя, страждань, душевних і фізичних, стільки в ній голодуючих, обдертих, потоптаних, душевно зломаних, гонених за віру в Бога, за релігійність. А де ж діти материні? — в захоронках і яслах, бо жінка — це робоча сила, яка потрібна державі. Їдучи на працю й вертаючись з неї, вона знає, що в неї немає нічого свого, що її заробітня платня убога, ледве вистарчить на прожиток, що хоч би чоловік й пожалів її, казав залишитися дома, радіти дітьми так вони всі голодуватимуть, бо не в силі в Советах заробити чоловік на удержання родини.

Чому змовчали делегатки з СССР про дійсний стан життя жінок в Україні, в цілім СССР? Чому говорили неправду про свободу і добробут та рівноправність? Бо того від них вимагає партія і держава, бо того від них вимагає партія Хрущова.

Тому то й запити ставили, бо немає такої країни де б життя не несло нових проблем, де б не треба було поліпшень, але советські делегатки сказали, що в них "всьо харашо".

Тим самим 25 делегаток з СССР ще раз дали доказ світові, що вони вислані згори, що вони духові і фізичні невірники засідали поруч жінок, які добиваються кращих прав для своєї країни.

Цікаві, які почування викликав в делегаток з СССР ось такий інцидент на Конгресі в Копенгагені: перед самим закриттям Конгресу на сцену вийшли делегатки Куби з національним пра-

пором в руках і заспівали свій національний гімн. А одна з кубанських жінок крикнула:

— Цей прапор ми передаємо сестрам по змаганні за незалежність!

Чи в 45-мільйоновому народі є менше героїчних жінок, і чи їх бажання менші за незалежність, як жінок маленької Куби? Але їх на Конгресі в Копенгагені не було, їх на Конгрес не вислали і до слова їх не допустили.

Ціла делегація з СССР на Конгрес до Копенгагену це ще один доказ найбільшого невірництва жінки в СССР без власної думки і без власної волі, яка покірливо виконує волю по-велителя Хрущова та його партії.

Лариса Мурович

Ми знаємо!

Хай нам ніхто не каже про завзяття,
Що ви кладете в землю під засів —
Ми знаємо, яке для вас прокляття
Колгоспний лад і плата трудовнів.

Хай нам ніхто не каже про ордени
Її стахановські діла під урожай —
Ми знаємо про всі серця студени
До вражих слів — і непокірний Край!

Хай нам ніхто не каже про щасливих
Людей в заводі й добровільний труд —
Ми чуємо сваволі юродиву
В брязчанні ваших невірничих пут.

Хай нам ніхто не каже про достатки,
Що вам дають в обмін за працю рук —
Бо в голоді страшнім і в безпорядку
Живете ви — хоч ситий політрук.

Хай нам ніхто не каже, що готові
Ви йти на смерть за їх кличі й закон —
Ми знаємо про вашу жертву крові
За Рідний Край — в рядах вільних колон!

Скажи мені кого поважаєш, а я скажу тобі,
чим ти є — бодай оскільки це відноситься до
твоїх здібностей, смаку і характеру. Коли пова-
жаєш підлих людей — твоя власна душа є під-
ла. Коли поважаєш багатих — ти сам є грудкою
болота. Коли поважаєш становище — ти сам
гониш за дурницями. Коли поважаєш чесних,
відважних — ти є самий чесною, відважною і
мужнього успособлення людиною.

Ст. Бев

ВІДБУВСЯ УСПІШНИЙ З'ЇЗД В ТОРОНТІ, ОНТ.

Головою Союзу обрано Стефанію Пауш

Поверх 200 учасниць і 40 делегатів були за-репрезентовані на домініяльній з'їзді Союзу Українок Канади, який відбувся в днях 8, 9, і 10 липня, й який був одним з успішних з'їздів нашої організації.

Хоч з'їзд вирішив багато ділових біжучих справ організації, то головною провідною ідеєю з'їзду була молодь, її організація, школа українознавства для дорослої молоді, дитячі садочки для маленьких дітей, освітня праця по відділах Союзу.

На з'їзді ухвалено ряд резолюцій, які поміщуємо нижче, а також склад нової центральної управи Союзу Українок Канади. Ширше звідомлення зі з'їзду появиться в наступному числі.

СКЛАД УПРАВИ ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ОСІДОК І КАНЦЕЛЯРІЯ В ЕДМОНТОНІ

Голова — Стефанія Пауш
Уступивша голова — Софія Васишин
1-ша заст. голови — Леся Івасюк
2-га заст. голови — Наталія Базюк
3-тя заст. голови — Анна Токарик
4-та заст. голови — Мирося Дікур
5-та заст. голови — Михайлина Будник
Кореспонд. секр. — Розалія Карпак
Рекордова — Ольга Ганочко
Касірка — Марія Гнатюк
Редакторка — Наталка Когуська
Голова Видавничої Комісії — Савеля Стечишин
Голова Комітету Мистецтва і Музею —
добр. Софія Сенишин
Референтка Зовнішніх Зв'язків — К. Міськів
Референтка Видавничого Фонду — М. Гавриш
Референтка журналу — Ольга Лукомська
Референтка горожанства — панна В. Касюрак
Референтка культурно-освітня — А. Мельник
Референтка молодших від. СУМК — Н. Боднар
Референтка Цивільної Оборони — Л. Хороша
Референтка міжнародних справ — Г. Гнатишин
Референтка добродійної праці — Н. Трійчук
Референтка архіву — Доця Корпан
Референтка домашньої економіки — Н. Сенів
Контрольна комісія: Софія Гриник, Марія Вавринюк, Варвара Маланчук.



Стефанія Пауш
голова Союзу Українок Канади

РЕЗОЛЮЦІЇ УХВАЛЕНІ НА ГОЛОВНОМУ З'ЇЗДІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ В ТОРОНТІ, ОНТ.

1. З приводу того, що на міжнародній жіночій з'їзді, в пам'ять так званого "Міжнародного Жіночого Дня", який відбувся в місяці квітні ц. р. в Копенгагені, на якому репрезентувала радянських жінок, а в тім самім і жінок з України делегатка Ніна Попова й яка представляла в неправдивім світлі життя й української жінки в Україні, заявляючи добробут, свободу, що їй надала советська конституція, а промовчала дійсний жалюгідний стан життя української жінки в Україні, цей з'їзд Союзу Українок Канади опрокидає таке твердження як неправдиве і заявляє перед цілим вільним світом, що українська жінка в Україні під комуністичним режимом є найбільшою невільницею без власної волі, без свободи слова і живе в найбільших злиднях, яких не знає світ, визискувана владою і безправна і що дійсна свобода та рівноправність української жінки будуть тоді забезпечені, коли Україна стане вільною, від нікого незалежною українською державою.

2. З уваги на те, що цього року припадає 100-ліття народин Уляни Кравченко, поетки й оборонця прав жінки, що нарівні з Наталією Кобринською положила багато зусиль на полі освіти, зокрема для українського жіноцтва, цей з'їзд Союзу Українок Канади висловлює світлій пам'яті поетеси найбільшу пошану та закликає

свої відділи по цілій Канаді улаштувати в честь поетеси святочні імпрези.

3. Розглянувши виховний стан нашої молоді в душі української громадськості, цей з'їзд стверджує потребу посилення більшої праці в цім напрямі — зокрема рекомендує присвятити більше уваги молодшим відділам СУМК на місцях. Разом з тим з'їзд звертається з гарячим апелем до родичів, щоб за всяку ціну старалися навчати своїх дітей говорити по українськи та дбати про організацію і навчання в українських школах на місцях; з'їзд уважає, що літні оселі є дуже важливим допоміжним чинником в національно-громадським вихованню підрастаючої молоді.

4. У зв'язку з українським вихованням наших наймолодших дітей цей з'їзд щиро повітав заходи централі Союзу Українок Канади закладати дитячі садочки при жіночих товариствах і закликає відділи переводити проєкт цієї праці у своїй місцевості можливо в найближчому часі.

5. Заслухавши доповідь про поширення освітньої праці по відділах цей з'їзд прийняв рішення, щоб звернути якнайбільше уваги на цю ділянку шляхами: вечірніх курсів навчання українського письма для тих, що не знають його, спільним читанням вартісної літератури, викладавими лекціями, дискусіями та інш. З'їзд рекомендує членству звернути увагу на щойно виданий цінний твір Леоніда Мосендза — "Останній Пророк", поручає його набувати до громадських і домашніх бібліотек та читати його.

6. З'їзд щиро повітав започаткування журналу "Промінь" стверджуючи, що зміст його громадсько-будуючий і корисний не тільки для членства Союзу Українок Канади, але й для читаючого загалу взагалі. З'їзд виніс постанову працювати далі над побільшенням числа його передплатників, щоб створити для нього тривку фінансову базу та щоб відділи на місцях кожний у своїй місцевості старалися перевести пильну працю над приєднуванням нових передплатників.

7. З приводу уступаючої голови Союзу Українок Канади пані С. Васишин, яка закінчила свою каденцію згідно зі статутом Союзу, цей з'їзд висловлює їй признання за роки її відданої праці для організації і разом з тим вітає на проводі нововибрану голову Союзу

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

Головний Будівельний Комітет в Парижі звернувся з комунікатом до українського громадянства у вільному світі за пожертвами на будову храму св. Симона в Парижі. Ось що говорить комунікат:

Цією будовою Українське Громадянство у Вільному Світі хоче поставити вічний пам'ятник одному з найбільших Синів України — Голові Української Держави й Головному Отаманові Військ УНР Симону ПЕТЛЮРІ, а в той же час і нашому Славному Відродженню 1917-20 років.

СИМОН ПЕТЛЮРА був СОБОРНИКОМ і належав ВСІЙ УКРАЇНІ — тому в будові цього пам'ятника повинні взяти участь всі сини й дочка Українського Народу — якого б віровизнання вони не були, до якої б політичної партії вони б не належали!

В 1957 році сповниться 100 літ з дня народження СИМОНА ПЕТЛЮРИ і 49 літ з дня його трагічної смерті. До того часу Храм Св. Апостола Симона повинен красуватися в Парижі.

Будьмо Готові! Поспішаймо виповнити наш святий ОБОВ'ЯЗОК — складання щедрих пожертв на будову в Парижі ХРАМУ-ПАМ'ЯТНИКА!

За Головний Будівельний Комітет:

П. Плевако — Голова Будівельного Комітету,
М. Гмиря — Секретар-Скарбник Буд. Комітету.

COMITE DE CONSTRUCTION

de l'Eglise Ukrain. orth. Autoc. à Paris
Présid. P. PLEWAKO, 38 Avenue de l'Opéra
PARIS 2^e

Українок Канади пані Стефанію Пауш разом з цілою вибраною управою Союзу, якої осідок знаходиться в Едмонтоні.

8. З'їзд Союзу Українок Канади, висловлює глибоку подяку дирекціям Інституту ім. П. Могили за приміщення музею через довгі роки, і за догляд в забезпеченні його експонатів; з'їзд радо вітає згоду дирекції Інституту ім. П. Могили відпустити приміщення для музею в новому Інституті П. Могили; з огляду на те, що музей Союзу Українок Канади буде міститися в новому Інституті Могили, і що це є музей відділів Канади, цей з'їзд закликає всі наші відділи постаратися, щоб пожертви для музейної кімнати були якнайскорше зібрані.

З річних зборів Канадійської Національної Жіночої Ради



Делегатки Союзу Українок Канади на Конвенції КНЖР в Ніягара Фалс в товаристві голови Ради пані І. Финлейсон. Зліва направо: Пилип'як, голова пров. екз. східної Канади, Анна Токарник, заст. голови Союзу Українок, Ізабелла Финлейсон, голова КНЖР, Єлисавета Шелепук, голова Льокальної Ж. Р. у Форт Вілліам, Галя Гнатишин, голова Льокальної Ради в Саскатуні, Катерина Міськів, голова Льокальної Ради в Едмонтоні.

В світової слави місті Ніягара Фалс, в готелі Шератон-Брок, відбулися успішні 67-мі з черги річні збори Канадійської Національної Ради Жінок, в днях від 30-го травня до 3-го червня.

Поверх 130 делегаток репрезентували більші міста Канади, від Вікторії аж до Галіфаксу. Через п'ять днів обговорювали: резолюції, здавали звіти з різних ділянок праці, та оформлювали рекомендації, які мають бути представлені на конгресі Інтернаціональної Ради Жінок в Істамбулі ц. р.

На офіційному відкритті було прочитано привіт від Королеви Єлисавети. Були також писемні привіти від мадам Ваніє, дружини генерал губернатора Канади, пані Олив Діфенбейкер, пані Л. Пірсон, дружина майора міста пані Ф. Міллер привітала делегаток і гостей.

В своїй глибокій та змістовій промові голова КНЖР, пані Ізабелла Финлейсон, дала вивов жіноцтву: йти назустріч вимогам дня.

В теперішній час ми є захоплені програмами соціальними, економічними, здоров'ям, публичною охороною та карними реформами.

Нашим пляном є плекати єдність, продукувати силу та недопускати до марнотравства.

Вона закликала жіноцтво докладати всіх старань, щоб скріплювати і затримувати згоду і мир у світі.

Сім провінціальних голів давали звіти з праці в провінціях. Опісля була фільма, яка представляла чудові картини водоспаду та околиць Ніягара Фалс. Слідувало чайне прийняття улаштоване льокальними радами Гемилтону, Ст. Кетеринс та Ніягара Фалс.

У вівторок звітували голови льокальних рад, між ними, пані Катерина Міськім, голова Льокальної Ради в Едмонтоні; Пані Єлисавета Шелепук, голова Льокальної Ради з Форт Вілліаму; пані Галя Гнатишин, голова Льокальної Ради з Саскатуни.

У виборі заряду на наступний рік, залишилися урядниці майже в цілості. Одною з нових була вибрана пані Ольга Войценко з Вінніпегу, яку було вибрано головою комітету "Артс енд Летерс".

До Інтернаціональної Ради Жінок, назначено пані Рекс Ітон, на позицію касієрки; пані Джордж Клінік головою комітету Домашнього Господарства.

Назначено дев'ять делегаток для репрезентації КНЖР на конференцію Інтернаціональної Ради Жінок в Істамбулі. Одною з тих делегаток є пані Галя Гнатишин з Саскатуни..

Гаслом цього конгресу є: "Жінка і родина в мінливім світі".

В середу продовжувалися звіти голов комітетів, та доміняльних організацій. Від Союзу Українок Канади звіт прочитала офіційна делегатка пані Анна Токарик. Інші делегатки від Союзу були: Марія Пилипюк, Ганка Ковальчук і панна Валерія Касюржак.

Поважну частину присвячено резолюціям, яких було 14.

Щоб дати поправку до "Резиденс Лівс", яка застерігала б втрачення прав і привілеїв особам, які є змушені переїздити з місця на місце. Тому, що канадійське горожанство є найціннішим привілеєм КНЖР вдається до Департаменту Горожанства, щоб був певний рівень до досягнення, яким міг би суд руководитися.

В справі кари смерті, більшість були за тим, щоб далі досліджувати і студіювати цю справу. Щоб школи назначували знавців малярства для навчання образотворчого мистецтва. Щоб всі провінції співпрацювали в укладі програм мистецької освіти. Щоб Провінційальні Департаменти Освіти долучили лекції рисування й малювання до своїх регулярних шкільних "бродкесте".

В справі "Карбон Тетрахлорайд", отруї, яка було причиною багатьох смертних випадків. Щоб у плянуванні нової системи кримінальних інституцій, — уряд застановлявся над кращим трактуванням молодих злочинців, через побільшення вільного руху та працю на свіжій повітрі на полі, та щоб мати осередки для спеціальних лікувань. Щоб уряд дав більшу фінансову поміч для ескімосів, для програм, які допоможуть ескімосам стати економічно незалежними. Припоручено студіювати потребу більше дослідчих клінік для дослідів недуги рака. Щоб родичі недорозвинених дітей були звільнені від плачення доходного податку за вплату до шкіл чи ті діти дістають там їжу і приміщення чи ні. Щоб старші громадяни, які хочуть замешкати в інших краях, не були позбавлені пенсії. Щоб вдатися до льокальних і провінційальних установ, щоб товарні вагони були відповідно освітлені в ночі. Щоб молодь могла провести свої вакації на свіжому повітрі в гарнім оточенні. Рекомендують, щоб уряд подбав про більше приміщення для кемпування в Національних Парках.

В середу вечером відбувся величавий бенкет в Рейнбов Рум, з якого видніли відблиски світла на могутнім водоспаді та мавив його безупинно-чаруючий шум.

На цім бенкеті головним гостем-промовцем був А. Келсо Робертс, Аторней Джeneral.

Його промова включала проблеми кримінальної та неморальної літератури.

За минулих чотири роки багато зроблено. Назначено відповідні особи, які переглядають вище згадану літературу, та подають свою опінію до Періодікал Дестрібюторс оф Кенед, — ця установа може усунути непожадані книжки.

В четвер, поза дальшими звітами комітетів, промовляв езекутивний секретар Канадійського Товариства Освіти пан Ф. К. Стівард. В цікавій промові він зясував учасникам про важливу ролю Канади в ЮНЕСКО.

По обіді делегатки мали вперше нагоду вийти на прогулку — чекаючи авта возили їх на оглядини прекрасного повного квітів, зеленої трави, старовинних будинків та монументів міста.

Паркс Комісіон гостив чаєм. Членки льокальної Ради Жінок в Ніягара Фалс гостили делегаток ввечерю у своїх домах.

У п'ятницю — останній день, звітування спеціальних засідань та всіх комітетів зборів. На закінчення голова КНЖР пані І. Финлейсон склала сердечну подяку ЛЖР в Ніягара Фалс за їх щедру гостину.

Висловила велике задоволення з присутності великого числа молодих делегаток. Їх енергії та свіжі думки ентузіазму, допоможуть якнайкраще вив'язатися в цім скоромінливім світі.

Слідуюча чергова конвенція КНЖР відбудеться у м. Виндзорі, Онт. в м. червні 1961 р.

Анна Токарик

Лариса Мурович

Довершений труд

Ще кілька ярдів осталося
Зухвалих пнів, щоб корчувати —
Над ними світло розлилося,
Щоби ніколи не вгасати.

Бо помахом, якби на грищі
Я повалив їх юродивих,
А сонце вище, вище й вище
І серце радістю припливу.

Та й прерія немов у свято
Вдяглася в промені яскраві,
А птахи трелями, крилаті,
Могутню пісню: СЛАВА! СЛАВА!

ДАНИЛО ГАЛИЦЬКИЙ

(Історичний Роман. Уривок)

В кріпості вже другий місяць панувала тиша. Та й кому порушувати спокій, коли все військо з Романом подалося в похід. Два десятка дружинників лишилися для безпеки. Вони вартували більше вночі, а вдень десь спали, чи в тихенькому місці бражничали, тільки четверо невідлучно на вежах були. Рідко хто заходив у кріпость, та сторожа не пускала сюди нікого стороннього.

Нудитися почала Романова жінка Марія, засмувала без чоловіка. Хоч би діти дорослішими були, поговорила б з ними, але Данилові п'ятий годок пішов, а Василькові незабаром два сповніться. От і сьогодні який чудовий літній ранок. А доводиться самотній бути. Металася одна в одпочивальні, подушки печуть, ніби залізо розжарене. Марія вийшла у довжелезні сіни. А звідти крутими сходами зійшла на вежу. Струнок піднеслася ця вежа над дворичем. Ніхто тут не заважає Марії, тому й любить вона вежову світлицю найбільше за всі свої хороми. Часто ж Роман на коня сідає і мчить у походи — а де тугу розженеш, де наплачешся на самоті, як не тут, адже ніхто не побачить. Повелось так, що чоловіки сюди не заходять, жінки посіли цю світлицю. А вона затишна, приваблива, нема кутів у ній, як у гридниці або в княжій палаті, стіни колом навкруг і широкі вікна з усіх боків. Мамуть у цьому теремі плакала колись, в останні хвилини, коли прощалася із батьківським Галичем, Ярославна, відїжджаючи на північ, у Новгород-Сіверський, щоб стати жоною князя Ігоря.

Замріялась Марія і раптом здригнулася — її налякав дзвін великого Успенського Собору. Загудів басовисто, ніби невдоволений після довгого сну. А на допомогу йому вихопився надтріснутим голосом дзвін двірської княжої церкви — кликав на ранкову службу. І вже відгукнулися всі церкви і монастирі галицькі.

Скільки разів сиділа у цьому теремі і милувалась Галичем. Аж туди до Дністра простягся город. Не раз казав Роман: "Дивись який наш город". Услід за Києвом та Новгородом розростається".

В ранковому тумані ледь-ледь вгадувався берег Дністра, закритий натовпом великих і ма-

лих будинків Підгороддя та оселищ. А княжий город-кріпость на горі, з трьох боків річкою Луквою та протокою охоплений, від води крутими схилами гора височить, тільки з півдня річки немає. Там — глибокі рови і могутні вали насипані. Галич город надійна кріпость — мурами з усіх боків обнесена. Роман зміцнив ці мурі, ще вищими зробив. З сірого каменю вони, а зверху товсті дубові колоди покладено. Широкі мурі галицькі, і заборолі на них міцні — від ворсжих стріл захищають. Удень і вночі на чотирьох вежах сторожа чатує. Двоє воріт у мурах Галицьких — одні над річкою Луквою, а другі — на півдні, там де вали. З Підгороддя через Лукву до міста потрапиш по мосту. Та міст не завжди лежить, бо піднімають його на товстих ланцюгах стирчить він аж до ранку, притулений до кріпосних воріт, а як ворог наближається, то й удень сторчевисом стоїть міст, до воріт підтягнутий.

Заскрипіли східці, хтось підіймається до терема. Марія оглянулася, побачила Світозару й усміхнулася до неї.

— Ти знову князя Романа виглядаєш? — підбігла Світозара. — Не сумуй, скоро повернеться. Який мені сон снився! Ніби по Дністру на човні з тобою пливемо. А день такий соняшний, теплий.

— Я не сумую, Світозаро.

— То ходімо до церкви, чуєш, дід кличе своїм дзвонсєм. А потім до Дністра.

Як вони не схожі одна на одну — Романова жінка Марія й дочка боярина Семена Олуєвича. Рвучка мов пташка лісова, Світозара не може довго всидіти на місці. Дзвінким сміхом своїм звеселяла вона Марію. І не помилюся Роман, узявши Семенову дочку до свого палацу. Мовчазній, суворій, мов черниця, його жінці потрібна була така подруга, щоб розважала її.

— А я колти нові наділа, невгавала Світозара, — ось глянь. — Відбігла на кілька кроків і стала проти східного вікна.

— Ти куди так нарядилася? — озвалася Марія і підійшла до неї.

— А що? День такий веселий.

Золоті колти виблискували на сонці. Марія затамувала заздрість — такі колти не щодня

зустрічаються, не соромно й княгині їх носити.

А Світозара, осяяна сонцем, прижмуривши очі, чекала, що скаже Марія. Ну хутчій, чому ж замовкла, — всією істотою чекала Світозара похвали. Ніби все гаразд. І проткана блискучими нитками сукня, і волосся, яке довго зачісувала перед дзеркалом, викладала кучериками, і золотий кокошник, що ніби приріс до русавої голівки, і тоненькі ланцюжки з повислими на них колтами-сергами.

— Ти мов із казки вийшла, — тихо промовила Марія і доторкнулася пальцями до колта. Це був витвір умілих рук. По золотому полю йшли вибагливі візерунки, викладені голубою емаллю. Які тоненькі лінії цих візерунків, малесенькі хрестики й дрібні пелюстки квіток.

— Це батьків подарунок. Учора ввечорі приніс ковач. Довго він робив. А пахощі які! Світозара відчепила колт від ланцюжка і піднесла до обличчя. — Які пахощі! Один купець приніс це мастило.

Знітилася дівчина. Чому княгиня мовчить? Чому не похвалить її? Важко розворушити цю задуману жінку. Та не тільки сьогодні вона мовчазна. І Роман, гарячий, непосидючий, скільки благав її: "Ну, чому бо така скупа на слова, ну чому не всміхаєшся?"

Уже зібралися виходити з терема, як Світозара, глянувши у вікно, радісно вигукнула:

— Батько їде і з ними боярин Василь Гаврилович! То й князь скоро буде. Ходімо до гридниць.

По мосту в ворота в'їздили Семен Олуєвич і Василь Гаврилович, — їх супроводжувало двадцять дружинників.

Біля дверей княжого дому Семена Олуєвича і Василя Гавриловича зустріли два отроки. Вони стояли з копіями в руках і мечами при поясі. Один із них метнувся, відкрив двері, і приїжджі вступили в передні сіни. Кроків не чути, підлога в сінях укрита ведмежими шкурами. Сходами піднялися на другий поверх і тут у величезних сінях залишили шоломи. Звідси кілька дверей вели в світлицю, гридницю та княжу опочивальню. Світозара вискочила з дверей гридниці і кинулася до батька:

— Сюди йдїть, тут і княгиня чекає.

"А чому ж батько не всміхається, як завжди, і ховає очі, а боярин Василь у підлогу дивиться?"

Мовчки пригорнув Семен Олуєвич дочку, почулював у лоб і ледве чути вимовив:

— Підемо до княгині.

Переступивши поріг, бояри поклонилися в куток до образів, а другим поклоном привітали Марію. Сонце щедро заливало гридницю своїм промінням, вигравало зайчиками на коштовних прикрасах, розвішаних по стінах, заглядало в блискучі келехи й чаші, що рядами стояли на стіні, укритому убрусом, гаптованим золотом і сріблом.

Марія сиділа на краю лави біля столу, схвилювано перебирала руками рядки намиста і відповіла їм маленьким поклоном.

— Нас послав Мирослав Добринич — почав Семен Олуєвич. — Просто до тебе, княгине, наказав їхати, щоб приготувати зустріч чоловіка свого, князя нашого Романа.

— А князь же де? — затремтіла Марія. — Чому ж він нічого не переказав для мене?

— Маємо переказати тобі вість вельми сумну. . . Немає нашого батька. . . Помер князь Роман.

Марія зблідла, підняла руки, ніби захищаючись від удару. Якусь мить стояла так, а потім упала на стіл і заголосила. З сіней вбігла в світлицю Роксана, хотіла кинутися до Марії, заспокоїти її, але Василь Гаврилович так грізно глянув на неї, що вона подалася назад.

. . . Кілька місяців минуло, як помер Роман, а скільки страхіть пережили. Після його смерті ще дужче запалали князівські усобиці. Загорілися очі на Галич у чернігівських князів, і у київського князя Рюрика. Аж до Галича доскочили чернігівські князі зі своїм військом, спільно з Рюриком пішли. Прогнали їх звідси, та хіба інший хто не з'явиться? Дивись в усі боки зірко, бо не так страшні пришельці з інших руських князівств, як небезпечні свої можновладці, галицькі бояри. . .

Мирослав переселився в княжі палати, ближче до княжичів. Відчував, що без Романа їм, волинцям, слід ще тісніше держатися купи. Він говорив з Семеном Олуєвичем, з Василем Гавриловичем, часто збиралися вони в гридницю, приходила Марія з Данилком, але хлопчик не любив довго бути біля матері. Йому хотілося бігати, бавитися, щось робити. Зраділий, виривався він на дворище до дітей і гасав з ними, заглядав в усі куточки галицької кріпості.

Скільки разів Семен Олуєвич скаржився своїй дочці Світозарі на Марію. А Світозара заперечувала йому.

— Чого ти, батуню, від неї хочеш? Це ж не вояк тобі, не дружинник. З ними ти і меду ви-

п'єш, і розвеселишся. А з нею слів не знаходиш. Я при звичаїлася до неї, бачу, що вона намислила добре, каже круто треба з боярами галицькими поводитися.

... Увечері Марія покликала до себе Світозару. Діти вже давно спали в своїй світлиці. На поставцях темним світлом блищали воскові свічки, у присмерку ховалися тіні світлиці, чорніло в кутку ліжко, на якому напівсидячи, схилилася на подушку Марія.

— Серце болить у мене, Світозаро. Не знаю до кого й прихилитися. Злії люди навкруги. Кому розказати про своє горе?

Вона замовкла й, утопивши голову в подушку, заплакала. Світозара схопилася з лави й стала навколішки біля ліжка.

— Прости мені, Світозаро. Може погано й про тебе подумала. Я за князем печалюсь. Але й друге горе в мене. Як поховали князя, прийшла до мене одна людина й розповіла, що зле думають мені зробити близькі люди. Не хотіла я говорити про це, боязько, та вже не знаю, що робити. Діти мої діти! Куди мені з вами сховатися! — заголосила, заридала вона.

Збентежена Світозара почала її заспокоювати.

— Розкажи, княгине, яке горе сушить тебе, що вороги збираються вчинити тобі.

Не підіймаючи голови від подушки, Марія, схлипуючи розповіла, що погубити її хочуть ті, що друзями називаються, щоб без неї та княжичів володарювати в Галичі.

— Про кого це в тебе мислі такі? Про кого сказали тобі. Бо хто ж з боярів близькі тобі? — Мирослав Добринич, батько мій, Василь Гаврилович.

Марія мовчала, а Світозара сіпала її за руки, допитувалась:

— Ну хто ж? Хто вороги твої?

З поставця на підлогу впала свічка — Марія затремтіла, схопилася з ліжка, глянула на вікна, притулилася до Світозари.

— Що я скажу тобі, Світозаро? — Говорять... — і зненацька замовкла. — Боюся й говорити. Дивно і страшно якось.

Світозара збагнула, що Марія хоче щось сказати, але ніяк не наважиться. Марія ховалася від неї з своїми думками. Значить хтось обмовив Світозариного батька, Семена Олуевича.

— Це може на батька мого? — промовила з острахом і зневагою Світозара. Марія не від-

повіла, заховала обличчя в Світозарину хустину, потім рвонулася, побігла до ліжка.

— Не підходь до мене, Світозаро, і не питай, легше мені тепер. Ніби все тобі оповіла. Засну тепер, і ти йди відпочивай.

Світозара вже хотіла йти до батька, та на порозі стрінулася з Роксаною. Дівчина вбігла до світлиці і впала біля ліжка на коліна:

— Не лай мене, княгине, що так пізно прибігла, не могла до ранку витерпіти. Ходила я до батька погостити і взнала вість нерадісну, розповів мені батько, що ходять Володиславові люди по Підгороддю та оселищах і тебе знеславлюють. Пошепки це говорять, та лихі слова, мов хмара, плывуть, закривають сонце... Проти тебе, княгине, щось замислили.

Марія прожогом зіскочила з ліжка.

— Що ти сказала, Роксано? Ясно в голові мені стало, немов сонце освітило. Так... Так... Зрозуміла тепер я. І мені говорили... Тепер напевно знаю, підсилав їх Володислав...

Нові вогники блиснули в Маріїних очах, і Світозара зраділа.

— Я батька до гридниці покличу.

— Иди клич, я скоро прийду. Роксано, подай мені теплу хустку. Світозара збігла східцями до сіней, де походжали два гридники.

— Візьми смолоскип, до боярського терема зі мною підеш, — наказала одному.

— Сідайте ближче! — запросила Марія. — Боязько мені, — з-під хустки пильним поглядом обвела гостей. — На душі острах холодний лежить. Розповідайте, що робиться в Галичі... Я говорила з вами часто, та не про те мова йшла... — Марія глянула на них твердим поглядом, не ховаючи очей в хустку, як робила раніше. — Боялася вас і не знала, що робити... Роман так раптово помер... Не сердтєсь на мене за це — знов кажу: не знала, що робити. Боялася... і тебе, Семене, боялася.

— Мені дочка сказала, коли ми йшли сюди, — озвався Семен Олуевич.

Марія зашарілася і кваплячись виправдувалась:

— Налякали мене і про вас зле подумала.

— Сказали, що ми-коромольники? — лукаво посміхнувся Василь Гаврилович. — Так?

— Так, — просто і щиро призналася Марія.

— Ми все знаємо, — продовжував Василь Гаврилович. — Злих язиків багато. І що про нас говорять, знаємо.

— Продовжуй далі, боярине, — схопившись за стіл прошепотіла Марія. Тепер вона не була схожа на недавно скриту, розгублену Марію. Прокинулась в ній твердість волі.

Неспокійно в Галичі. Коромольники знову заворушилися, мало князь Роман їм розуму вставив, — не поспішаючи вимовив Василь Гаврилович. — Дуже неспокійно в Галичі. . . Не тільки нам, волиням, це не подобається. І в Галичі є друзі князя Романа. Ех, як би він живий був! . . . А ми й без нього поступатися перед коромольниками не будемо, зубами гризтимемо їх, а на своєму стоятимемо. . . А там князь Данило підросте. Аби тільки землю руську вберегти, щоб її чужі пси не розхапали.

Марія пожвавішала, і голос став дзвінким, і очі веселими. Вона звернулася до Василя Гавриловича:

— Прости мене, боярине. Не гаразд про вас подумала. І журилася весь час, не знала до кого прихилитися. Мені другого ж дня після похорону наговорили про вас. А я все боялася — не могла вгадати де вірні друзі мої. І про землю нашу ти мудро сказав. Мислила я досі тільки про дітей своїх.

— А мислити мусиш про державу нашу, — усміхаючись, провів рукою по державу меча Семен Олуєвич.

**

. . . Семен вбіг до Мирослава розхристаний, борода закошталася, очі божевільні. Не бачить нічого перед собою, ногою відкидає стільці, зачепився за ведмежу шкуру і відсунув її геть. Добігши до столу, колодою упав на лаву.

— Мирославе! . . . Допоможи! . . . Шукайте Світозарю!

Мирослав відпочивав після обіду і спросоння не розумів, що трапилося.

— Чого ти галасуєш, Семене!

— Ой, моя донечко, моя Світозаронько! Де я тепер тебе знайду? — бився головою до столу Семен.

Мирослав не міг від нього нічого путнього дізнатися і хотів уже бігти на дворище, та зустрів на порозі зблідлу Марію. Вона тримала на руках Василька, а Данилко, озираючись, мов наполохана пташка, поспішав за нею, ухопившись за сукню.

Марія, тяжко зідхнула, сіла й пригорнула дітей до себе.

— Діти мої, не відпущу тепер вас від себе, — заголосила вона.

— Та що ж трапилося? Скажи хоч ти, —

взяв Марію за руку Мирослав. — Скажи, бо від цього, сказаного, слова не діб'юся.

— Перестріти ворогів! Догнати їх! — волав несамовито Семен.

Діти тулилися до матері, позираючи на Мирослава. Він не розумів, що сталося. Данилко завжди з ним бавився, а сьогодні боязько поглядає, припавши до матері.

Пригорнувши дітей, похапцем, збиваючись, Марія почала оповідати. Учора вона вирішила поїхати з Світозарю на Дністер. Весна уже на дворі, трава зеленіє, забажали на човнах поїздити, і Данилко дуже-дуже просився. . . Сьогодні зранку зібралися. Семен Олуєвич десять дружинників з ними послав. Відїхавши човнами недалеко і вийшли на берег вище пристані. Діти бавилися. Данилко з мечем бігав за дружинниками. Вже сонечко високо піднялося. І обідати сіли там же на березі. Човнярів до гурту покликали і медом пригостили. А один з них приніс з човна свою корчагу з медом і напували дружинників. Заснули деякі з дружинників просто на березі. А трое сіли в човен з нею, Світозарю і княжичами, по Дністру плавали. Вона наказала назад їхати, а один човняр відповів, що йому треба товариша на допомогу взяти, на березі його дожидає. І як тільки дійшли човни до берега, той, що сидів скраю, схопив Данилка і кинувся бігти берегом. Світозара побачила це і скочила за ним, догнала і за Данилка вхопилася. В цю мить підскочив вершник з двома кінями. Човняр, відштовхнувши Світозарю, скочив з Данилком на коня, але Світозара стрибнула і вирвала хлопця з нього з рук. Та її з Данилком підхопив на коня другий вершник. Вона не розгубилася — кинула Данилка дружинникові, який доскочив сюди.

— А тету Світозарю повезли, — таємниче прошепотів Данилко, виглядаючи з-за материнної спини.

— Де ж вона? Хто ці вершники? — вигукнув Мирослав. — Куди вони поскакали?

— Ой, не знаю я, — простогнала Марія. Не забачила обличчя. Я з човна за Світозарю до Данилка. Все це сталося в одну мить.

— Кров моя рідна, донечко золота! — кричав Семен. — Бач, яка вона дівчина смілива, за княжичем кинулась. Його врятувала, а сама загинула.

До нього підійшов Мирослав і щосили труснув за плечі.

— Семене! Ти мов стара баба, а ще хороб-

рим тебе звали. Опам'ятайся. Треба думати, як дочку рятувати.

— Я врятую її! — почувся несподіваний голос від дверей. Усі обернулися. До світлиці вбіг, кваплячись, соцький Дмитрій. — Заспокойся боярине, знайдемо дочку. Я не менше за тебе схвилювався.

Семен закліпав очима, відірвався від столу і підлетів до Дмитрія. — Ти. . . Ти. . . Що говориш?

— Наречена вона моя.

Збентежений батько заляк на місці, підняв руки, важко дихаючи.

— Яка наречена? Хто сказав тобі?

— Вона сказала. Таємниця це була. Прости мене, отче.

Мирослав ухопив Семена за руку і потяг до столу:

— Та що ти питаєш? Чи такий час уже розмислювати довго? Нехай шукає Дмитрій.

— Врятуй її. Благословляю, — опустився на лаву знесилений Семен.

Дмитрій оповів про те, що взяв. Вершники рушили шляхом на Теребовлю. Але то була омана, бо скільки далі не їхали дружинники цим шляхом, усі зустрічні говорили, що вершників ніхто не бачив. Певно звернули десь у ліс, невідомо лише — праворуч чи ліворуч.

— Як же тепер вгадаєш, в який бік вони поїхали? — знову занепокоївся Семен.

— А вгадувати не треба, ми вже знаємо їхню стежку. Мені смерд Твердохліб сповістив.

— Не вір їм, сину! Не вір! — озвався Мирослав. То найманці Володиславові.

Не те говорите. Смерда Твердохліба з неволі половецької врятували мій батько і князь Роман. Так мислю, що для мене Твердохліб життя не пошкодує. От і чекаю його. — Дмитрій підбіг до вікна. — Він знайде того, хто розповість йому. Двох вершників бачили в лісі.

У княжий гридниці хвилювалися. Смеркало. Мирослав беззастанно посилав отроків до вежі питати сторожу, чи не видно дружинників. У гридниці сиділи мовчазні бояри і княгиня. Нарешті в двері вбіг отрок і гукнув:

— З східної вежі побачили від річки Медухи до Дністра хтось їде, в темряві два смолоскипи горять.

— Розкладіть на вежі вогнище, щоб побачили, що їх помітили, — наказав Мирослав.

— Вже горить вогонь, і звідти дали знати — двічі закрили смолоскипи.

— Значить обое їдуть, — радісно зідхнув Семен і заметушився мов хлопчик. — Я піду, я побіжу назустріч.

— Зачекай. І я піду з тобою, — озвався Мирослав. — Приготувати ворота і мости! — наказав він отрокові, і той миттю рвонувся в двері. — Тепер і ми підемо. Тільки не самі, а з дружиною. . . Всяко може бути.

Коли почувся на дворищі кінський тупіт, Марія кинулася по сходах у сінні і там зустрілася з Світозаром. Вона потягла її нагору до гридниці. Світозара була бліда. Намиста на ній не було, рукави святкового вбрання звисали обірвані, шия подряпана, але обличчя її сяяло радістю.

— Живий! Данилко! — кинулася до хлопця, що заснув на лаві.

— Спасибі тобі, Світозаро, що сина врятувала.

В той час до гридниці ввійшли Мирослав, Семен і Дмитрій.

— Слухай, княгине, — сказав Мирослав. — Поговорити треба. Трапляється так, що і нещастя поміч дає. Зловили отих вершників і новину взнали. Вивести Данила звідси треба.

Зблідла Марія, застогнавши сіла на лаву. До неї підбігла Світозара.

Мирослав узяв Марію за руку і посадив біля столу:

Слухай, княгине. Коромольний Володислав не тільки тут усе винюхав, як лис, а й знову сюди повертається, тільки не таємно вже їде, а їде з військом. Рухаються сюди князі Ігоревичі новгород-сіверські, глаголять: "Наша мати — дочка князя Ярослава Осмомисла, і на дідову землю їдемо". Ми їм на дорозі стоїмо, тому й Данила — княжича, як злодії, вкрасти мислили. Війська в нас поки що мало. Тікати звідси треба, бо через день уже тут Ігоревичі з Володиславом будуть і застукують нас. Чого у Галичі чекати будемо? Горя та лиха. А ми Данилка та Василька оберігати мусимо і голови свої. Буде голова ціла, то й усе буде. Вони ще визнають нас, коромольники прокляті!

— І куди ж? — тремтячим голосом запитала Марія.

— У Володимирську отчину.

— А там? А там як буде?

— Там людей наших багато, волинці вірні князеві Роману і синам його. Дружини збере-

мо волинські та воїнів покличемо. Не візьмуть нас вдома вороги.

... Похапцем збиралися однодумці з Галича. Марія, плачучи, цілувала своїх синів. Їй допомагала одягнутися Світозара і Роксана. І речей багато з собою не можна було брати, бо втікати треба швидко. Візками їхати не можна, тільки верхи на конях. Мирослав та Василь, який тільки три дні тому повернувся до Галича, швидко закінчували всі справи, готували дружинників, Семен і Дмитрій поїхали до Дністра, щоб човни приготувати. До ранку треба вже далеко відїхати від Дністра.

Марія, ридаючи, востаннє оглянула свою світлицю і вийшла в сні. Тут вже чекав її Мирослав. Він тримав за руку Данилка. Василько був на руках у отця Юрія. Вийшли на ганок. Тиша весняна ніч прослалася над Галичем, мерехтіли зірки на небі.

Посідали на коней і тихо рушили. Попереду їхав Василь Гаврилович, за ним Марія. Слідом за нею Мирослав з Данилком на руках і Теодосій з Васильком. Світозара і Роксана їхали поряд. А далі рухалися дружинники.

— А ти з батьком попрощалася? — звернулася Світозара до Роксани.

— Попрощалася, він був тут у кріпості, тільки мамці не побачила.

— Нічого, повернемося, побачиш.

Роксана нічого не відповіла, у неї шеміло серце — не попрощалася з Іванком. Він і не знає, що вона відїжджає.

Тихо опустили міст, і вершники виїхали на вулиці Підгороддя. Біля Дністра їх зустрів Дмитрій. Поквапливо розсадили всіх у човни. Ще двічі поверталися човни до правого берега. Останнім їхав Дмитрій з Світозарою, вони сиділи на лаві міцно обнявшись.

— А мені батько розповів, як ти прибіг у гридницю і сказав про свою наречену, — тулилася до Дмитрія Світозара.

— А хіба неправду казав?

— Правду.

— Вони не чулися, як човен торкнувся берега.

— Ти тут, Дмитрію? — прошепотів Мирослав.

— Тут.

— Виходьте скорше, уже всі на конях, рушаємо.

— Вершники помчали у город Володимир-Волинський.

МОЛОДЬ НА ДУХОВОМУ ПІДДАШШІ

Кілька років тому була поміщена у журналі "Рідерс Дайджест" стаття дружини якогось американського дипломата, яка з чоловіком і сином приїхала на постійне перебування до Парижа. Синочок почав ходити до французької середньої школи і його мати ділилася у статті своїми спостереженнями про різниці між французькою і американською молоддю та різниці між способами їх виховання. Авторка статті високо цінила наприклад поведінку французьких дітей у відношенні одних до других. Вона часто стояла у вікні і приглядалася, як французькі старші діти, йдучи до школи, зустрічаються на вулиці, поздоровляють себе і на привітання чи на прощання подають собі руки. Вона підкреслювала, як позитивне явище те, що діти поза часом, проводжуваним у школі, перебувають довго в товаристві старших, прислухаються їх розмовам, зацікавлюються справами, які цікавлять їхніх батьків, переймають від своїх батьків погляди на суспільні і політичні справи. Вони разом з батьками ходять на розвагові чи мистецькі імпрези і вчаться під впливом батьків розрізняти їх та оцінювати. Французький юнак чи юнка це молоді громадяни, які не тільки у школі, але і вдома підготовляються до своїх майбутніх громадянських обов'язків.

Подібно справа стояла і в нас, на нашій батьківщині. Але поселившись в Канаді чи Америці ми насліпо перейняли американські звичаї. Доляр і вигода стали нашою девізою навіть у відношенні до наших дітей. Батьки здебільша обое ходять до пізньої старости на роботу, виховування дітей ми поручили школі (яка, до речі, в Америці і Канаді в теорії і практиці від цього завдання відхрещується) і вулиці, а в найкращому випадку дітям самим собі. Спільний формальний обід чи вечерея, за якими можна багато поговорити і дітей навчити, зникли з домашнього розкладу дня, а як деколи родина й сидить за обідом разом, то батько читає звичайно при обіді газету, а діти комікси чи що інше. Під час цілої обідньої чинності (бо обіди перестали бути родинною церемонією) рідко коли впаде путне слово, а якщо і йде розмова між старшими, то часто полягає на критиці всього, що своє, на обезцінюванні провідних людей, підозріннях і сплетнях, що ніяк не може впливати позитивно на національний світогляд дитини, чи юнака і юнки.

Позатим, для вигоди своєї і дітей, ми по-

дбали для наших дітей про окремі кімнати десь там "на піддашші" і діти збираються туди на весь час, який перебувають дома. Вони там вчаться, там приймають відвідини своїх товаришів, там слухають радіо, яке ми їм купили, а подекуди мають ще там і свою окрему телевізію. Одним словом ведуть собі там у своїх кімнатах своє окреме життя, життя "духового піддашшя", яке нічим не в'яже їх з їхніми батьками, а тим самим з ідеалами та світоглядом і способом життя їхніх батьків.

Рідко бачимо сьогодні, щоб батьки ішли разом із своїми старшими дітьми — середньошкільниками до свого чи чужого театру, на концерт, на оперу, до кіна. Рідко коли наші люди втішаються духовними розвагами цілою родиною. Імпрезові організації не дбають про молодь, бо не дають майже ніколи дешевих вступів для молоді. Дітям нецікаво йти з батьками,

бо не звикли до цього змалку, а батькам це вигідніше, і "менше коштує". Діти знаходять свої, часто сумнівної вартости, розваги поза евіденцією батьків, розваги, які нічим не зв'язані з українським організованим життям і не можуть дати їм стимулу до того, щоб вони включилися з часом в українське організаційне життя.

Зубоження і спрощення родинного життя в наших еміграційних обставинах і під впливом нашої "американізації" є основною причиною відчуження нашої молоді від родини і від національної спільноти, її "автсайдерства" і егоцентризму. Від так вихованої молоді важко вимагати, щоб вона досягнувши зрілий вік, сама включилася в організаційне українське життя і переймала його провід.

В. С. Левицький
"Вільне Слово"

В ПОДОРОЖІ ПО ЄВРОПІ

Саме в той час, коли виходить число нашого журналу, закінчує свою коротку подорож до Європи пані Катерина Міськів в товаристві свого чоловіка адв. Петра Міськова. П-во Міськів виїхали з дому 22-го липня і по прибуттю до Монреаля відлетіли літаком до Європи на короткий побут.

Приємно нам поділитися з українським загалом, що пані Катерина Міськів поновно вибрана головою едмонтонської Жіночої Ради на рік 1960. Саме тепер появилася друком річна книжка п. н. Local Council of Women Edmonton, Alberta.

В книжці зібрана цілорічна діяльність едмонтонської Жіночої Ради. Про організацію Канадійської Національної Жіночої Ради в цілому, пані Міськів опрацювала коротку статтю, яка подає головні інформації про цю надзвичайно важливу й одну з найбільших жіночих організацій в Канаді. (Статтю поміщуємо в журналі в англійській частині).

Пані Міськів відома українському загалові в Канаді зі своєї громадської діяльності від наймолодших літ, ще як панна К. Пукіш. Вона має за собою заслуги серед української громадськості та радіє популярності серед канадійського жіноцтва взагалі. Бувша голова Союзу Українок Канади. Незадовго перед своїм виїздом до Європи пані Міськів ще взяла участь в річній конвенції КНЖР в Ніягара Фалс в м. червні.

Треба лише радіти і бути гордими з того, що українок вибирають на провідні позиції канадійські організації. В цих організаціях українки репрезентують усіх нас, виконуючи відповідальну працю провідниць. Однак ще більше приємно підкреслити, що є кілька українок в Канаді, які займають позиції голов, або інші відповідальні місця в рядах КНЖР і що кожна з них це заслужена членка Союзу Українок Канади.

Пані Катерина Міськів одна з них. За нею широка нива на



Катерина Міськів
бувша голова Союзу Українок Канади, тепер референтка зв'язків Союзу, голова Едмонтонської Жіночої Ради.

українській громадській роботі, а перед нею далекосяглі можливості послужити ще не одній громадській справі, що ми широко її бажаємо. П-во Міськів повертаються з Європи до свого дому в Едмонтоні 12-го вересня.

З ПРАЦІ КОМІТЕТУ МИСТЕЦТВА Й МУЗЕЮ



КОМІТЕТ МИСТЕЦТВА Й МУЗЕЮ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Сидять зліва направо в першому ряді: Галя Максимюк — рекордова секретарка: Марія Ткачук — заст. голови: добр. Софія Сенишин, голова: Розина Драган — уступивша голова: Марія Мадюк — кореспонденційна секретарка.

Другий ряд: Марія Бурак — членка: Анна Скоробогач — членка: Настуня Буряник — касієрка: Павліна Хомин — членка. Вгорі: Наталка Кіндрачук — членка.

Праця Комітету Мистецтва й Музею нашої організації є поважною ділянкою, яка вимагає постійної уваги та планування. Від самих початків і по сьогоднішній час цілком було не лише доглядати й розвивати центральний Музей Союзу Українок Канади, який міститься в Інституті П. Могили, в Саскатуні, Саск., і в якому знаходяться великі скарби народної культури, але й заравно давати напрямні мистецько-культурні праці по відділах організації та серед нашого членства взагалі. Обі ділянки — розвивати Музей новими цінностями, тримати точні рекорди й метрики, інвентаризувати, доглядати, щоб все було впорядковане і відповідно виставлене, висилати речі на різні вистави по відділах, з'їздах, курсах, і т. п., а далі, запроектувати різні контексти і проекти вишивок, приготувати різні матеріали, друки, брошури з ділянки мистецтва — вимагають мозольної праці та щиро відданої посв'яти членок комітету та проводу.

В цій числі нашого журналу хочемо подати для цікавості членок Союзу, так би мовити, "інтимні побачення" з складом нашого комітету Мистецтва й Музею, бо віримо, що це зближує співпрацю та відносини членок організації, коли знаємо "з ким маємо до діла".

ГАЛЯ МАКСИМЮК — почала працювати в організації СУМК і при Українській Православній Церкві в Брендоні, Ман., а далі в Едмонтоні, Алта, де завжди брала активну участь в громадській праці, а головним в музикальних колах. Співає в хорах і виступає як солістка на різних імпрезах. Замешкавши в Саскатуні, залишається активною в цій ділянці, в додатку до праці в жін. товаристві де енергійно і з посвятою працює, перше як членка, а тепер як заст. голови. Співпрацює в англійських товариствах, є членка управи Y. W. C. A., жіночого відділу при Саскатунській Літній Виставі. В комітеті Музею працює віддано від 1945 року, де перше була касієркою, а тепер сповняє обов'язки ре-

кордової секретарки. Активна та невтомна працівниця.

Добр. СОФІЯ СЕНИШИН — бувша питомка Інституту П. Могили, "Могилянка" з року 1923-го, коли то за ініціативою дівочого гуртка і співпрацею свідомих місцевих жінок було зорганізовано перше жіноче товариство в Саскатуні, яке пізніше дало почин до заснування Союзу Українок Канади. По фаху учителька, доложила багато праці і труду в розбудову нашої справи, головню як дружина священика о. Сенишина, який обслуговував різні парафії та околиці в Саскачевані та Алберті, коли то приходилося зазнавати всякі "піонерські гаразди". Пізніше в Едмонтоні працювала як секретарка, а даліше як заст. голови Пров. Екз. Алберті і була діяльна в місцевім відділі, як також при праці в Інституті Св. Івана. Замешкавши в Інституті П. Могили в Саскатуні чотири роки тому назад, працює при Інституті, в льокальнім товаристві, як також при музейнім комітеті. Як дружина ректора часто приходиться бути на услугах тих, які переїжджаючи через Саскатун, хочуть оглядати Музей. Комітет завжди цинив і цинить цю співпрацю ректора і його дружини, бо не все членки комітету є на приміщенні і напоготові уділити цю обслугу. Через два роки добр. Сенишин ідейно й щиро сповняє обов'язки голови комітету.

РОЗИНА ДРАГАН — провідна громадська діячка. Від 1928 року і по сьогоднішній час працює при центральнім провіді організації — перше як касієрка і рекордова секретарка централі, членка Пров. Екз. Саскачевану, від 1939 року як референтка Мистецтва, а від 1941 року майже безперервно як голова комітету Мистецтва й Музею до кінця 1958 року, а коли не була головою то входила як активна членка. Безперервно займала ці становища. Цікавилася мистецтвом, була віддана праці і положила значні заслуги в розвиток Музею. Довгі роки керувала працею Мистецтва в Союзі, перевела і запроектувала різні контести вишивок і проекти в роках 1939, 1941 (воєнний) 1944, 1948, й інші, які закінчувалися великими успіхами та пропагандою для української вишивки.

Опрацювала багато матеріалів, брошур, дописів на теми народнього мистецтва, в українській та англійській мовах, включаючи цінні розвідки про писанки та писанковий орнамент.

Посвятила багато часу для приготування

взорів, знімок, вишивок та відрисовування взірців для поміщення на жіночій сторінці в "Українському Голосі", як також для видань Союзу (кольорові взори, українські вишивання, взори та стіби). Активна й діяльна членка місцевого відділу, а тепер віддає багато сил, часу та енергії як голова товариства. Входить до багатьох англійських товариств, де займає відповідальні становища, є секретаркою Жіночої Ради Саскатуни, членка жіночого відділу КУК. Почесна членка Національної Ради Жінок Канади. Здобула великі заслуги.

МАРІЯ МАДЮК — одна з основоположниць Союзу Українок Канади, та заслуженою серед жіночого руху в Канаді. Бувша питомка Інституту П. Могили, учителька по фаху, працювала по околицях (Канора, Принц Алберт, Саск.) і вложила багато сил і уваги в розвиток освітньо-культурної праці по жіночих товариствах. Входила до централі в Саскатуні як заст. голови і особливо присвятила свій час освітньо-виховній діяльності і часто дописувала на ці теми. Коли централю Союзу перенесено до Вінніпегу, стає членкою комітету Мистецтва й Музею, де докладає сил та енергії на затримання точних рекордів та архіву. Сповняє обов'язки секретарки совісно й віддано (кореспонденційно), а в додатку підготовляє молодших членок до праці в цій діяльності. Була головою Провінційальної Екзекутиви Саскачевану, головою місцевого відділу в Саскатуні, де має особливі заслуги, а тепер як освітньо-виховна референтка товариства присвячується праці подібного характеру. Почесна членка Союзу Українок Канади; основоположниця Музею.

МАРІЯ БУРАК — почала працю в околиці Гудів, Саск., де була довголітньою секретаркою жіночого товариства, а пізніше активною при церковній громаді. Працю секретарки-книговода виконувала при Муніципальнім та Шкільнім Округах. Замешкавши в Саскатуні, подібну працю книговода виконує в фірмі "Медичного Обслуговування". Стає активною членкою місцевого відділу, через роки виконує совісно обов'язки касієрки, а від 1958 р. працює в комітеті Музею. Скоро интересується працею, допомагає в секретарській роботі і для нової членки комітету розкриваються можливості для активності й діяння на громадській ниві.

АННА СКОРОБАГАЧ — відома з своєї довголітньої праці в організації, перше як учителька українських шкіл, а даліше як перша

голова жіночого товариства в околиці Прілейт-Сиптр в Саск., де поклала багато праці й посвяти на різних ділянках праці (була головою впродовж 16 років). Інтересується працею народнього мистецтва, бо ще в краю закінчила курс домашнього господарства в Дівочім Інституті в Перемишлі, і тут вже на місцях влаштувала курси вишивання для дівчат та членок Союзу. Замешкавши в Саскатуні, стає активною членкою товариства, віддано сповняє обов'язки заст. голови, а тепер як членка комітету журна. Щиро інтересується потребами Музею і впродовж вісім років була діяльною працівницею комітету.

НАСТУНЯ БУРЯНИК — бувша питомка Інституту П. Могили, по фаху учителька, почала активно працювати на місцях серед громадянства за часів свого учителювання. Переїхавши до Саскатуна входить до різних організацій і до місцевого відділу Союзу, де енергійно і з посвятою виконує обов'язки як членка комітетів і зарядів. Від 1947 року віддає багато свого часу в праці Музею, де zarazом сповняє совісно працю касієрки комітету, як також помагає при приготуванні та відрисовуванні взорів до поміщення в виданні "Українське Вишивання, Взори і Стіби" в англійській мові. Все готова взяти на себе виконання обов'язків — ідейно віддана праці.

ПАВЛІНА ХОМИН — громадською працею почала цікавитись давніше, ще як була членкою Союзу в околиці Ст. Джулієн, Саск., де входила до заряду товариства. Замешкана в Саскатуні від 1944 року, вложила багато сил і доброї волі в працю місцевого жіночого товариства, де входила до різних комітетів і охоче сповняла обов'язки. Від 1948 р. працює активно в комітеті Мистецтва й Музею, де радо й віддано сповне всяку працю зв'язану з діяльністю Музею.

НАТАЛКА КІНДРАЧУК — бувша питомка Інституту П. Могили, почала працювати спершу в організації СУМК, а далі в Союзі Українок Канади, в околиці Канора і Бюкенен, Саск. Переїхавши до Саскатуна, впродовж десяти років виконує обов'язки віддано і щиро, інтересується працею жіночого товариства. Від 1958 року працює в комітеті Музею, де тихо й скромно виконує всяку працю в даній часі потрібну для Музею.

Коли праця при Музею Союзу Українок Канади увінчалася успіхом, то можна завдячу-

Лариса Мурович

Дружба з полями

Поля здоровкаються знову
Зо мною при зорі досвітній,
Їх голос тихий і шовковий,
Як янголів — привітний.

Хоч тут чужина-чужениця
Й поля не ті, що там за морем,
А я лиш перелетна птиця,
Що з ними радо так говорить —

То все ж таки у наших тоні
Ми так, як друзі своєрідні —
У них же серце на долоні
Для того, що втерпів все рідне.

Тому за усміх все прозорий,
За їхню ласку понад міру
Я їм віддам свій труд бадьорий,
Вони ж мені — сторицю щирі!

Лариса Мурович

Вранішня молитва

Ось ранок очі відкрив у веселки кольорах,
Земля вся заграла в посріблені дзвони роси —
І вітер палко поклони в небесні простори,
А тишу козаچه — забудим шляхом продаси.

Співає й грає природа в молитві закону,
Що вічний, як в силі її непорочна краса —
В янголів крила позичили всі жайворони
І їдъ придумали у серці жагучім оса.

Добрістю дишуть на горах громи і вулкани,
Тайком заховались у дебри вогні блискавиць—
Ранок встає й проминає загоєні рани
В молитві, що сковує хижисть і звірів і птиць.

Молитва в силі стрясає дерева у шумі,
А сонце знімається вище на лезах лучів,
Щоб по молитві в зростанні загострені думи
І в руки природи вложити священні мечі!

вати це спільний провідний ідеї — послужити в розбудові великого культурного надбання для майбутніх поколінь в Канаді. Співпраця, щиро-сердечне відношення, лояльність та ідейне наставлення приносило і приносить всім членам комітету найбільшу приємність.

Марія Ткачук

Пам'яті Івана й Ольги Франко в Торонті, Онт.

Старанням програмового комітету відбулися 30 травня одні з черги культурно-освітні сходи відділу Союзу Українок Канади ім. св. Кн. Ольги. Вечір присвячено пам'яті Івана Франка і його дружини Ольги. Діловою частиною — читання переписки і пояснення — проводила голова пані Таїсія Бевиш, а святочною програмою пані К. Сакалюк.

Перед присутніми членками видніли портрети Івана й Ольги Франко. Останній завдяки добрій волі їхньої дочки пані Анни Ключко. З портрету Ольги дивляться великі глибокі, сумні, але рішучі очі — немов віщують, тяжку дорогу собі вибрала, коли свідомо рішилися стати вірною дружиною Іванові. Портрети прибрані з смаком — килимами, вишивками, рушниками, бозом та тульпанами.

Гостем-промовцем вечора була Анна Ключко, яку представила її сваха добр. Ольга Вишивана.

В короткому ядерно опрацьованому докладі, пані Анна Ключко кинула яркий жмут світла на родину Франків; на культурну, письменну і громадську працю її батька Івана, та його інтелігентної, надто вироzumілої і щиро відданої дружини Ольги. Чимало пишеться і говориться про велитенський вклад Івана Франка в розбудження, розвиток і ріст національної свідомості народних мас з західної частини України, але через недугу, що спіткала його дружину Ольгу внаслідок праці понад силу, дуже скупо згадується про таку ж саму посвяту і відданість його дружини. Іван Франко з запалом і сві-

домістю свого завдання перед народом працював багато і тяжко серед дуже неприємливих йому обставин. Але без тихої, невідступної і вірної дружини, заведве чи вдалося б було йому вийти на такий високий рівень. Зі скупих уривків листів, цитованих у доповіді, було видно, що так сам Франко як і Ольга з повною свідомістю відповідальності своїх завдань, бралися до тієї тяжкої праці, йшли тернистою дорогою і ні в чому не щадили себе. То ж і не диво, що як одно, так і друге з подруг передчасно виснажилися і улягли недугам — він фізично спараліжований, а вона захворіла на нервові розстроєння, з якого не вдалося вповні видужати.

Доповідь пані Ключко була цінним і багатим даром для на-

ших членок. Радіємо, що вона списала життя і працю своєї матері поруч батька та старается видати її книжкою. Свідоме українське жіноцтво Канади, що в такій великій мірі причинилося до розбудови своїх церков та інших народних інституцій, з пошани до пам'яті Івана Франка, певно прийде з грошовою допомогою пані Ключко видати книжкою її працю про Ольгу Франко.

В програмі того вечора була деклямація пані Анни Стахів "Маєва елегія" Івана Франка; читала поему "Каменярі" — добр. Мінодора Фотій; сольоспів трьох пісень пані Лідія Головка при супроводі на піяно п. Олешкевича.

Після програми подано чай.

К. Сакалюк



Ольга Франко
Портрет

Our English Section

Olenka Negrych

BACK TO SCHOOL AGAIN

There is one thing we are sure of, and this is our awareness of the eternally constant change about us. Summer breezed through with its suffocating, and yet delightful warmth, leaving us with a nostalgic memory of its brilliant flowers and refreshing waters. The leaves are turning yellow, our gardens are ripening, and the combines lap up the golden seas of grain. Fall is here again, reminding mothers that it is time for their children to be back at school.

This is a period of preparation for the mother as well as for the child. In this article I will refrain from commenting on school—such matters as the purchasing of clothes and books. I feel that it is just as important—and even much more so for every mother to think about the ways in which she could assist her child in receiving the greatest possible benefit from the school year ahead of him.

There is hardly any need of repeating the well known fact that the school children are at the most receptive, most formative stage of their lives. Everything they learn at this period serves as the basis for their further education, and for their attitudes towards everything they will meet later in life. Their learning capacity is at its peak, enabling them to learn very quickly and without difficulty. And besides, they are free from the numerous interfering responsibilities adults are faced with. This ideal age for learning is a preparation for adult life.

Ordinary school work does not take up the child's entire day. There are several hours after school and the weekends which the child has to his own disposal. Even the farm children, who as a rule, have definite chores at home, are left with spare time on their hands.

But children cannot plan to use their time wisely. They have not as yet learned to value spare time as one of their greatest possessions. Being children, they are most sensitive to only one pastime, and that is play.

Although play suggests irresponsibility and lack of worry, mothers, who more than any teacher or anyone else, have the responsibility of guiding their children into a happy, productive adulthood. They must not leave their children totally unat-

tended at play. Bypassing the numerous physical hazards that daily plague the children, I am more concerned with factors which influence the children's minds when they are at play. The choice of playmates, the playgrounds, and the nature of the games should not escape the mothers watchful eye. The playmates and the playgrounds should never be responsible for entertaining the children from the moment they come from school till their bed time. When this happens, the children no longer belong to their parents or to the community. Instead, they become the property of the unrestrained life of the street.

Ukrainian mothers, who are rearing a new Ukrainian generation, a generation that will play a decisive role in Ukraine's struggle for her freedom, must realize that this duty is the highest honour which could be bestowed upon any Ukrainian woman. And so, they should endeavour to meet this honourable duty with due respect, according to their best ability.

Just as important as the child's progress at school is his progress in Ukrainian education. If there is a Ukrainian school in the district, there is no reason why the child should not attend it. But here is a word of caution. Many parents are under the impression that if their children are attending Ukrainian school, they are more than performing their duty as Ukrainian parents, and that the children need no extra help from them at home. This is a very erroneous attitude, for one cannot buy an excellent Ukrainian education and upbringing. Ukrainian school should only serve as a supplement to the continuous education the children should be getting at home. The two or three hours of Ukrainian per week is no substitute for the conversational Ukrainian the children should be hearing at home. Likewise, the child who is forced to attend Ukrainian school by his parents, who in turn are pressured into sending him to school by public opinion, is apt to become a poor or a troublesome pupil because of lack of purpose and initiative. Sincere interest and help from the mother should always encourage the child if he is to profit from the Ukrainian school he attends.

Next to teaching our children Ukrainian reading and writing comes Ukrainian music, Ukrainian songs and folk-dancing. The teaching of

these may be done in conjunction with the Ukrainian school program. One hour may be set aside per week for teaching Ukrainian songs. Our Ukrainian song treasury is full of old songs which are meant for different periods of the year as well as for various social occasions. Many of these songs portray phases of Ukrainian history and the way of life, and so the children learning these songs would benefit in numerous ways. Since music is such an integral part of a given culture, we would be instilling a love for the Ukrainian culture and people by teaching our children these songs. Children, like most adults, love singing. Teaching them Ukrainian songs offers them a wealth of beauty and ideas they can never hope to derive from the often shallow and nonsensical songs they daily hear over the radio and T-V.

Studying classical music and ballet, etc., is highly desirable for children who show definite interest and promise in these fields. These, however, should never entirely displace the education every Ukrainian child has the birthright to receive. We, Ukrainians, have already suffered heavy losses because some of our gifted people have forsaken their Ukrainian background. Thus, it is up to the Ukrainian mother to fill her child's heart with a love for his Ukrainian heritage. With a love so great that no honour, success or bribery could tear it from his heart. For we must always remember that the world's greatest personages were also true sons and daughters of their people.

These are some of the thoughts that cross my mind as I feel September approaching. I do hope that our mothers will think about the Ukrainian aspect of their children's education, and seriously attend to it, thus doing their duty before history, the world, and the Ukrainian people.

K. Miskew

LOCAL COUNCIL OF WOMEN

What is the Council of Women?

The Council of Women is a federation of organizations. Any organization of good standing comprised of women, may become a member of Council and be represented through its appointed delegates. The Council was first organized in Canada by Lady Aberdeen, wife of Canada's Governor General in 1893.

The Council is organized in the interest of no one propaganda, and has no power over the organizations which constitute it beyond that of suggestion and sympathy; therefore no society

voting to enter the Council shall render itself liable to be interfered with or to be committed to any principle or method of any federated association or to any act of utterance of the Council itself, beyond compliance with the terms of the constitution, which on all levels is governed by the National Constitution.

The Council is organized on National, Provincial and Local levels. Projects may be initiated and resolutions introduced by federated organizations, special standing committees, committee of officers or executive committee, but not by an individual.

THE NATIONAL COUNCIL is made up of approximately 56 local councils, together with 21 nationally organized welfare, cultural and religious groups. The National Council is, in turn, affiliated with the International Council of Women, along with National Councils of 32 countries. The International Council provides a bulwark of support to United Nations' efforts towards better housing and health, the fight against communism, the establishment of standards of decency and improvement in the status of women, and is called the "Women's Parliament of the World." In Canada, with its representation of over 600,000 women, it is called "the most powerful women's lobby in Canada, or "the parliament of women's thinking."

WHAT IS TO BE GAINED BY AFFILIATION. You will be united with many other organizations in matters of common interest and together have greater influence in improving conditions in respect to health, education, housing, penal reforms, the law, and throughout the broad area of concern for the home, community and nation. Council serves as a unifying body of community opinion, fostering progress locally, provincially, nationally and internationally. In unity it speaks with authority to government and national agencies.

HOW LOCAL COUNCIL FUNCTIONS:

Each group, regardless of membership, enjoys equal rights—three voting representatives. The fee is \$5.00 per year, payable after the annual meeting in January. Council executive is elected by democratic process, and consists mainly of women who have provided leadership within their own clubs. A great deal of work is done through 16 committees which operate with some guidance from identical committees on the Provincial and National levels. Some of the committees are: Arts and Letters, Citizenship, Economics and Taxation, Trades and Professions, Social

НАШЕ ЗДОРОВ'Я

ВРОСТАЮЧИЙ НІГОТЬ

Під цією назвою розуміємо ненормальне явище, що вражає переважно великий палець ноги. Це страждання на перший погляд видається цілком не загрозливим, але часами може бути причиною довгих поважних ускладнень і хворий мусить лишатися у ліжку протягом довгого часу. Хвороба полягає в тому, що ніготь (частіше за все зовнішній край) поступово врослає у м'яку частину ногтьового валка й у цьому місці виникає запальний процес та нагноєння. Від механічного подразнення та тиску нігтя на підлеглу частину там витворюється так звана "грануляційна тканина" кривавлюче "дике м'ясо", що спричинює сильний біль при ходженню.

Палець опухає, червоніє, гарячий та дуже болючий. Хвороба найчастіше буває в людей з ненормальним ростом нігтів у довжину та товщину, а також у тих, хто вже мав якусь хворобу нігтів, але часами буває в осіб з зовсім здоровими нігтями. Тут відіграє ролю мале або незручне взуття, або навіть ненормальний ріст пальців, коли один палець лежить на другому. Також хвороба часто розвивається під впливом надмірного потіння ніг, діабету, падагри, переломів кісток, а також, коли організм виснажений і губить здатність природнього спротиву. Щоб застерегти себе від цього захворювання, треба забезпечити себе зручним взуттям, а також дуже уважати на спосіб обтинання нігтів, обтинаючи їх обов'язково по прямій лінії не торкаючися куточків. При незначному вросанню нігтя, треба легенько підняти крайчик врослого нігтя і підсунути під нього полосочку вати. Перед тим треба присипати підлеглу частину борним порошком або змазати меркюрохромом та зробити так, щоб пальці могли вільно рухатися у черевикові. Але "дике м'ясо", що витворилося під нігтем вимагає більш уважного медичного догляду і тоді треба звернутися за допомогою до фахівця, що втрутиться з хірургічною допомогою. Дуже важливо знати, що при тому як з'явиться хоч малий біль у ве-

ликих пальцях не треба себе заспокоювати, що то падагра, артрит або діабет, але звернути увагу на стан нігтів та на взуття. Усі заходи як і власними силами так і лікарські не дадуть бажаного результату якщо хворий буде продовжувати носити тісне незручне взуття.

Д-р В. Я.

І. П. Барченко

ЩО ТАКЕ ЇЖА?

Людський організм навіть у стані повного спокою витрачає значну кількість енергії для підтримання таких життєвих функцій, як робота серця, мозку, травлення і т. д.

Вся затрачена людиною енергія повинна бути поповнена за рахунок їжі. Коли їжа, яку споживає людина, не може повністю компенсувати затрачену енергію, то організм спочатку покриває цю недостачу за свій власний рахунок, витрачаючи для цього запаси поживних речовин, що є у нього. Коли ж і це витрачено— починає тратити речовини власних тканин. Коли ж таке положення буде тривати довго, то це не тільки негативно позначиться на продуктивності роботи людини, а й викличе хворобливі процеси в самому організмі.

Надходження з їжею завжди певної кількості поживних речовин підтримує постійну вагу тіла, а ростучий організм одержує при цьому в достатній кількості необхідний матеріал для свого росту.

Їжа людини буває і повинна бути різноманітною. Людина вживає для їди як продукти рослинного, так і тваринного походження. Таким чином, їжа людини становить певну суміш рослинних і тваринних продуктів в такому співвідношенні і кількості, які могли б повністю відновити енергетичні затрати організму, зв'язані з витрачанням енергії на функції організму, особливо з виконанням трудових процесів.

Основними складовими частинами їжі, як і організму, є: білки, жири, вуглеводи, вітаміни, мінеральні солі, вода. Але всі ці складники їжі не можуть бути використані нашим організмом в непереробленому вигляді. Організм за рахунок білків, жирів, вуглеводів, мінеральних солей і вітамінів їжі повинен будувати свої власні білки, жири, вуглеводи, мінеральні солі, тому

Welfare, Education, International Affairs, Laws, Health, Housing Safety, Radio and Publicity, etc.

The council meeting is held once a month.

що в організмі людини, як і тварини, весь час вудбуваються процеси розкладу і відновлення.

Ці надзвичайно складні перетворення речовин, з яких складається тваринний організм, і речовин, що надходять до нього з їжею і при диханні, звуться обміном речовин.

Перелічені речовини, які входять до складу їжі, уявляють з себе, в свою чергу, під час дуже складні сполуки. Білки їжі складаються з багатьох амінокислот, які, в свою чергу, складаються з різних комбінацій основних харчових елементів, характеризуючих всяку органічну речовину, тобто вуглець, водень, кисень.

Для того, щоб тваринний організм міг використати різні харчові речовини, він повинен розкласти їх на складові частини, а з них уже будувати потрібні йому речовини.

Харчові речовини, окислюючись за рахунок кисню повітря, що надходить через легені в кров, ніби згорають в організмі і дають йому енергію. Таким чином їжа для організму є своєрідним топливом, що призводить організм до руху. Безперервна витрата енергії організмом можлива лише тоді, коли безупинно поповнюються запаси її за рахунок їжі.

Таким чином між людиною і навколишнім середовищем постійно здійснюється обмін речовин, що є основною умовою організму. Це свідчить про те, яке велике значення має їжа для людини. Їжа — це джерело життя. Припинення надходження їжі в організм, або ж надходження її в недостатній кількості і не відповідної якості, виснажує енергію людини, зменшує її життєздатність.

Людський організм все ж не можна ототожнювати з самою найдосконалішою електронною машиною. Усіма процесами в організмі, в тому числі й процесами перетравлення їжі, керує нервова система, тобто головний мозок. Перш ніж прийняти їжу, людина оцінює її "прийнятність" за допомогою своїх органів чуття — зору, нюху, смаку, дотику.

Людина з задоволенням сприймає і добре засвоює ту їжу, яка не тільки своїм складом, але й зовнішнім виглядом характеризує доброякісну натуральну їжу.

Їжа, призначена для вживання людиною, повинна не тільки складатися із потрібних для організму харчових речовин, але й мати їх в певному кількісному співвідношенні. Так, наприклад, добова норма їжі для людини, яка фізично мало працює, згідно з вимогами фізіології і гігієнічної науки, повинна в середньому ма-

ту 120 г білка, 106 г жиру, 490 г вуглеводів, а також певну кількість різноманітних вітамінів і мінеральних солей. При порушенні співвідношень речовин в добовій нормі їжі, навіть при додержуванні їх енергетичної повноцінності, організм не зможе повністю відновити затрачену ним енергію і тривалість такого неправильного харчування, рано чи пізно, несприятливі відіб'ється на його життєдіяльності.

ПОЇЗДКА ПАНІ СТЕФАНІ ПАУШ

Пані Стефанія Пауш, голова Союзу Українок Кати робить організаційну об'їздку в Алберті та Б. К. в другій половині вересня. Відділи, членство та взагалі українське громадянство просимо виявити якнайбільше уваги та прибути на відчит у означений у вашій місцевості час.

ВЕРЕСЕНЬ.

Едмонтон — понеділок, 19-го
Едмонтон (Північний) — вівторок, 20-го
Ванкувер, Б. К. — субота і неділя, 24-го і 25-го
Сангудо (Місійний З'їзд) — вівторок, 27-го
Калмар — четвер, 29-го
Торсбі — п'ятниця, 30-го

ЖОВТЕНЬ.

Редвотер — понеділок, 3-го
Егрмонт — вівторок, 4-го
Редвей — середа, 5-го
Торгилд — четвер, 6-го
Васетна — п'ятниця, 7-го
Смоки Лейк — понеділок, 10-го
Беліс — вівторок, 11-го
Вілна — середа, 12-го
Спеден — четвер, 13-го
Глендон — п'ятниця, 24-го
Ендру — понеділок, 17-го
Виллінгдон — вівторок, 18-го
Січ-Коломня — середа, 19-го
Вегревил — четвер, 20-го
Іннісфрі — п'ятниця, 21-го
Ту Гилс — понеділок, 24-го
Мусідора — вівторок, 25-го
Моркемб — середа, 26-го
Бросов — четвер, 27-го
Мирнам — п'ятниця, 28-го

ЛИСТОПАД.

Вестлок — вівторок, 1-го
Калгарі — четвер, 3-го
Летбридж — п'ятниця, 4-го

Центрاليا Союзу Українок Канади

Для наших господинь

ПРИПИСИ З КНИЖКИ „УКРАЇНСЬКІ СТРАВИ”

СТРАВИ З КАБАЧКІВ (SQUASH)

Із кабачків приготують гарячі страви в смаженому, запеченому і начиненому вигляді.

Після обмивання з достиглих кабачків зрізують шкірочку і видаляють насіння. У молодих же кабачків шкірочки не знімають і насіння з них видаляють тільки тоді, коли готують кабачки з начинкою. Для приготування з начинкою великі кабачки розрізують на частини циліндричної форми, а малі використовують цілими.

Для обсмажування кабачки нарізують кубиками, кружальцями й кусочками, солять, обкачують у борошні і кладуть на сковороду або бачки полити сметаною.

КАБАЧКИ, СМАЖЕНІ В СУХАРЯХ

- 2 фунти кабачків
- 4 ложки товщу
- 3 ложки муки
- 2 яєць
- сіль і перець

1 склянка сметани

Кабачки почистити і нарізати кружальцями, посолити і поперчити, обкачати в муці, замочити в розбитій яйці і знов обкачати у сухарях, смажити до рум'яного кольору, після того поставити в мірно ogrіту піч до смажування. Подаючи на стіл, кабачки полити квасною сметаною.

КАБАЧКИ З НАЧИНКОЮ ІЗ М'ЯСА І РИЖУ

- 2 фунти кабачків
- 1½ фунта меленого м'яса
- 2 ст. ложки рижу
- 1½ цибуля
- 1 ложка сухарів
- 2 ложки солодкої сметани

Приготовлені кабачки відварити у посолений воді, наповнити начинкою з м'яса і рижу, зверху посипати сухарцями, покрити маслом і запекти у середнього ogrітій печі.

Приготування начинки:

До меленого м'яса додати відварений риж; злегка підсмажену цибулю, сіль і все добре вимішати і накладати в приготовлені кабачки.

При поданні на стіл кабачки поливати сметанно-помідоровою підливою.

Приготування підливи:

- 2 склянки бульйону
- 1 ст. ложку муки

- 1 ст. ложку масла
- ½ склянки квасної сметани
- 2 ст. ложки томато-пюре.

Муку підсмажити, розвести бульйоном, додати сметану, підсмажений томат і лавровий листок, добре розмішати, довести до кипіння, посолити і процідити.

МОРКВА

Столова морква є дуже цінним продуктом харчування. Не говорячи вже про те, що в ній міститься порівняно багато цукру (до 8%) азотичних речовин (до 2%) і мінеральних солей (до 1.2%), вона є багатим джерелом каротину, який у людському організмі перетворюється у вітамін А. В моркві є також і інші вітаміни — В1, В2 і С.

Моркву широко використовують у кулінарії, а також для приготування морквяного соку і різних консервів.

ЩУПАК ТУШКОВАНИЙ З ХРІНОМ

- На 1 фунт щупака
- 3 стол. ложки масла
- ½ склянки квасної сметани
- ½ корінця хрону
- 1 стол. ложку оцту
- 1 чайну ложечку цукру

Щупака промити, почистити, нарізати порціями і посолити. Обчистити хрін, потерти на тертці і з легка підсмажити на маслі. У добре вимашену маслом каструлю накладати рибу зверху посипати підсмаженим хріном, залити сметаною і тушкувати на легкій вогні.

Тушковану рибу вибрати в іншу посудину, а сметану, в якій вона тушкувалася, заправити маслом, оцтом і цукром.

Подаючи на стіл, рибу поляти сметаною з хріном, в якій вона тушкувалася. Подати з вареною картоплею.

ВЕРГУНИ СУБОТІВСЬКІ

- 4 склянки муки
- 15 жовтків
- 3 цілих яєць
- 2 ст. ложки рому
- 1 ст. ложку густої сметани
- 7 ст. ложок цукру — (трошки менше, як пів горнятка)

Муку просіяти на тістову дошку, зробити заглиблення, в яке влити сметану, ром, дати цукор, жовтки,

яйця і замісити тісто. Розтачати його якнайтонше, вирізувати вергуни і смажити в гарячому смальці, до якого додати чарку горілки.

Виробляти вергуни в цей спосіб: тонко розтачане тісто порізати на смуги, а відтак поперечними діагоналями порізати на ромби, в яких вздовж середини робити розрізи і повертати.

ЯБЛУКА СМАЖЕНІ

- На 1¼ фунта яблук
- 1 склянка вишневого соку
- ½ склянки цукру
- 2 ст. ложки масла
- 1 яйце
- булка

Яблука обчистити зі шкірки, вирізати середину разом з насінням, нарізати кружальцями і обсмажити з обох боків до рум'яного кольору на гарячому маслі. З булки нарізати кружальця такого ж розміру як і яблука, обмочити у яйці і підсмажити їх з обох боків до золотистого кольору.

Окремо до вишневого соку додати цукор (коли сік із свіжих вишень) і довести до кипіння.

При подачі на стіл на тарілку класти підсмажене кружальце булки, зверху накладати підсмажені яблука і полити вишневим соком.

ПОПРАВКА

В ч. 7 „Промінь” на ст. 24 у дописі п. н. „Прощальна Гостина”, Виндзор. Зайшла похибка, „пані Римар, голова т-ва говорила про заслуги”. Має бути: Пані Рижак, голова т-ва говорила про заслуги пані Лацик і вручила їй дарунок та свідоцтво приналежності.

Голос пристрасти може бути сильнішим, як голос совісті, однак голос пристрасти зовсім інший, ніж той спокійний голос, яким говорить совість. І хоч би як пристрасти сильно не кричали, то все таки вони падають ниць перед тихим, спокійним голосом совісті. Бо тим голосом говорить Вічне, Божественне, що живе в людині.

Відділ для дітей

Білочка

— Де ти, білочко живеш?
Що ти, білочко гризеш?
— У зеленому ліску
У дуплі, у соснячку,
Я гризу горішки,
І гриби і шишки.
— А в морози люті, злі,
Ти не мерзнеш у дуплі?
— Мене добре зогріва
Моя шубка хутрова,
І тому зимові дні
Мені зовсім не страшні.

Г. Демченко

ЛИЦАР І ДІВЧИНА

(Скотляндська легенда)

У зеленому лісі жила прегарна дівчина. Її ліжко було з моху, а студений струмок давав їй воду.

Одного разу біля того лісу проїздив на війну лицар. На ньому був пишний панцирний одяг. Зморений лицар стримав коня. Він бажав у лісі відпочити й напиться студеної води. Манив його ліс і своєю прохолодою, і своїм струмочком, і своїми квітами.

Накінець лицар вїхав у глибину ліса. Тут він над струмочком зупинив коня і прив'язав його до дерева, а сам пішов у ліс за голосом пісні, яку почув. Незабаром побачив молоду дівчину. Вона мала на собі білий одяг, а золоте кучеряве волосся спадало на її рамена.

— Пожди, дівчино, і заспівай мені пісню про дві весни, яку ти саме співала...

Дівчина від несподіванки здригнулася і, як бистра серна, почала втікати від лицаря, але спіткнувшись впала, поранила собі ногу й не могла встати.

Лицар виніс дівчину на полянку, перев'язав їй рану на нозі, а приклякнувши перед нею на коліно, здійняв свій блискучий шолом і промовив:

— Дитино, я з тобою лишуся в лісі. Ти немічна і не встані будеш жити... годуватися... Я буду твоїм братом... батьком і приятелем. Улаштую тобі безпечний притулок. Буду тебе носити на руках і буду тобі співати пісні...

Але дівчина не дала скінчити розмови, кажучи:

— А як же, лицарю, твоя війна?

леться, де стогін чути... А тепер, задля пісні і заради молодої дівчини, ти забув про них, відрікся їх, щоб тут безпечно дні проводити. Я не потребую твоєї опіки. Сильна я серцем і Бог зі мною...

І перемігши біль, і стогін, встала вона і як лісовий дух щезла.

Сонце заходило... Сосни горіли червенню... Прибитий соромом, встав лицар, не маючи відваги очей підняти вгору. Він сів на коня і як вітер полетів наперед.

Кажуть, що той лицар на



— Та що мені війна... битва людей... Чи можу я тебе одну лишити? — відповів лицар і протягнув до неї свій блискучий шолом. Візьми собі його... шепнув він.

Але дівчина глянула на нього суворо, відхилилася і рішуче сказала:

— Я не візьму! Який ти легкодушний лицар! Ти їхав братам допомагати на війні, де кров

полю бою чуда творив, носився як дух у перших лавах і з прапором у руці згинув.

Кажуть, що могила його у тому лісі під сосною, де стрінув він яснооку дівчину.

Кажуть, що як тільки смеркне, приходять на могилу дівчина. Квітками вирає вона могилу і, припавши до неї лицем, промовляє:

— Ти був правдивий лицар!

Ким є малий Богданко

Кожний, хто знав малого Богданка, думав, що він є малим Богданком, сином своєї мами і свого тата. І на тім кінець! Нічим іншим і нічим більше!

Ніхто не знав однак того, що Богданко має ще багато інших титулів і чимало назв, таких важних, як і дорослі люди. Іменно, — ніхто не догадався, що коли Данцьо їде з мамою залізницею або автобусом, тоді він є — подорожнім або пасажиром; коли сидить в школі, є учнем; коли його заболить животик і прийде до нього доктор, тоді він є — пацієнтом; коли часом піде з татом на дитяче приставлення до театру, є глядачем; коли прийде до склепу купити собі олівець або зошит, тоді він покупець; коли піде у відвідини до товариша Ромчика, тоді він гість. Навіть коли вийде зі старшою сестричкою Оксанкою на прохід, і тоді він має спеціальний титул: прохожий.

Пасажир, учень, пацієнт, глядач, покупець, гість, прохожий!

Скільки важних і дорослих титулів!

Але чи думаєте, що Богданкові цього досить?

Де там!

Богданко через цілу днину є щомінути кимось іншим. Наприклад він є старшим вождем Індіан, на ім'я "Ведмеже Око". Він з китицею пер на голові, зі стрільбою в руці, пробігає зі страшенним боевим криком через "американський праліс". — (Скажемо вам на вушко, що це не праліс, а звичайна кімната або кухня). — А потім у затишнім шатрівігвам — зробленим з крісел і стола — викурює "люльку ми-

ра" — (він тримає в зубах звичайний патичок) — з вождем сусіднього індіанського племені, на ім'я "Вовче Вуха" — (це його товариш, Володко).

Коли ця забава йому навкується, він стає добрим королем, на ім'я Богдан І. і в золотій короні — куплений мамою за кількадесят центів — він засідає на троні — звичайнім кріслі, — щоб судити своїх підданих. Підданими ляльки його молодшої сестрички, навіть

ка, яка захоплюється артистами і плескає грімко в долоні. Це Ганусині ляльки і ведмедик. Богданко виспіває тоне-сеньким голосочком всякі мелодії, а Гануся тримає ручкою кінчик суконки і літає на пальчиках, як метелик. Ця забава, триває не раз довго-довго, аж мама покличе дітей на вечерю, або прийде тато і принесе яку цікаву книжечку з об'язками.

Але як уже малий Богданко



ведмедик. До тієї церемонії Богданко вбирає ще на себе звичайний обрус зі стола або накривало з ліжка — це замість королівського плащамантії, а в руки бере відзнаки своєї королівської достоїнності: в праву — королівський жезл (колотушку, або довбеньку від душення бараболі), а в ліву — королівське "яблуко", (звичайний кольоровий мячик).

Часом і сестричка захоче з братчиком бавитися. Тоді Богданко стає мандрівником музикою-скрипаком (найкраще прибирає назву: Параніні), а сестричка славною танцюристкою. Музика грає на скрипці (скрипка з рижової мітолки, а смик з лінійки), а Олюся танцює в такт музики і співу Богданка. На тім цікавім концерті і балеті є присутна й публі-

ка змучиться цілоденною забавою і очка починають йому клеїтися, коли мама постелить йому ліжечко, він цілує маму й тата і каже всім чемно:

— Добраніч! — і йде спати. Тоді він, засипляючи в ліжечку, знову не є нічим іншим, лише малим хлопчиком Богданком, сином мами і тата, братчиком Оксанки і Ганусі.

Хіба коли рано він заспить і не хоче вчасно встати, тоді він ще є сплюшком. Але це лучається йому дуже рідко, бо він є чемний хлопчик.

"С. Д."

У моєї доні
Очєнята сонні
Ручєньки мов із вати, —
Доня хоче спати,
Ніч прийшла тихєнька,
Спи моя гарнєнька.

П. Воронько

Відбувся пров. з'їзд Союзу Українок Канади в Саскачевані

Провінційальний з'їзд Союзу Українок Канади в Саскачевані відбувся в Саскатуні 22, 23 і 24 квітня 1960 року. З'їзд був успішний, як числом зареєстрованих відділів, учасників так і цікавою програмою. З'їздом керувала голова провінційальної езекутиви на Саскачеван, пані Оля Андрушак, при співпраці інших членок пров. езекутиви, осідок якої знаходиться в Гефорді. Від центральної управи Союзу з Едмонтону були присутні — пані Стефанія Пауш, тодішня секретарка Союзу (тепер голова) і пані Марія Вавринюк, заст. голови.

Після переведення всіх формальностей відкриття з'їзду — молитва, привітальне слово пані Андрушак, вибору комісії — номінаційної і резолюційної, склали свої привіти делегатки відділів: ім. Хариті Кононенко в Блейн Лейк — Кридор — М. Павлик; ім. О. Теліги в Мидов Лейк — Н. Іванишин; О. Басарабової в Гефорд — М. Симчич; Кн. Ольги в Принс Алберт — пані Гринюк; О. Кобилянської в Годсон Бей — пані Славська; О. Басарабової в Вакав — пані Сопотик; О. Пчілки в Норт Бетлфорд — пані Саранчук; О. Кобилянської в Саскатуні — Р. Драган; М. Маркович в Канорі — пані Ойстрик. Наспіли також листовні привітання — К. Процишин з Йорк-тону від відділу О. Пчілки. А. Рурик з Мус Джа, І. Гарасимюк від відділу з Тіодор, Ю. Талпаш від відділу з Бюкенан і листовний привіт від відділу ім. Л. Українки з Норт Бетлфорд.

Після привітів слідували звіти діяльності пров. езеку-



Оля Андрушак — голова пров. езекутиви в Саскачевані

тиви в Саскачевані. Звітувала добр. Сенишин, осв. референтка — виконана слідуєча праця: відбулися курси навчання вишивання в Гефорді і Блейн Лейку. Окружна пред. пані Сохачька — в окрузі заіснував новий відділ Союзу ім. Олени Теліги в Медов Лейк. Відбувся окружний з'їзд у Витков.

Провінційальна езекутива виготовляла різні проекти, вислала обійники відділам, головню присвячує велику вагу вихованню української молоді та покладає чимало праці над фінансовою поміччю у запланованій будові Інституту П. Могили в Саскатуні.

В імені центральної управи промовляла пані Пауш, яка подала ряд інформацій про найближчі пляни праці нашої організації, поділилася деякими досягненнями, та головню увагу у своїй промові звернула на започаткований журнал "Промінь" та обов'язки членства супроти нього. Говорила про потребу посиленої праці для нашої молоді.

В програму з'їзду включа-

лась лава дискусій на тему "Наша праця і сучасні проблеми". Учасниками дискусій були: пані Кіндрачук з Вакав, пані М. Мадюк з Саскатуну, пані Ткачик з Кридору, пані П. Данильчук і пані Мисак з Канори.

Дискусії були скеровані на поширення праці по відділах. Стверджено, що головною потребою є більш конкретна програма освітньої праці по відділах, включаючи вечірні курси для навчання української мови для дорослих, головню молодших, відновлення і побищення українських бібліотек по товариствах, побищення членства по відділах, виконання проектів в організуванні молодших СУМК і підтримка організації СУМК взагалі, звернути більше уваги на проекти, як центрального проводу Союзу, так і пров. езекутиви, відвідини відділів є дуже побажані, скликати крім з'їздів, ще окружні конференції.

З'їзд відзначив грамотами два відділи: З Блейн Лейку і Кридору. Відділ ім. Хариті Кононенко одержав грамоту за найбільше число членок присутніх на з'їзді, а відділ ім. О. Кобилянської з Годсон Бей одержав грамоту за те, що прибув з найдалшої від Саскатуну місцевості — 300 миль.

Під час з'їзду відбулося чайне прийняття для учасників заходами саскатунського відділу ім. О. Кобилянської.

(Резолюції, ухвалені на тім з'їзді були поміщені в попередній числі "Променя").

Осідок провінційальної езекутиви на Саскачеван залишається в Гефорді, Саск.

Провінційальна езекутива складається з таких осіб: Оля

Андрушак — голова; П. Кушнір — уступ. голова; К. Малицька — 1-ша заст. голови; К. Барабаш — друга заст. голови; М. Цюна — рек. секретарка; Олеся Михайлюк — кореспондентка секретарка; Ю. Луцик — касієрка..

Представниця до ТУС — Г. Гнатишин, референтка драм. змагань молодших СУМК — П. Данильчук, Цивільної Обори — Оля Гавриш, архіву — М. Мадюк, освіти — добр. С. Сенишин, стипендій — Р. Драган.

Окружні представниці і округи:

М. Сохацька — Норт Бетлфорд; пані Вівчар — Мелвил; Л. Кіндрачук — Вакав; пані Кушнірук — Вінніард; М. Корпан — Ріджайна; І. Гарасимук — Тіодор; А. Романович — Принс Алберт; Ю. Талпаш — Бюкенан.

Промовляла на загальній сесії ТУС представниця Союзу Українок Канади пані Стефанія Пауш.

М. Цюна,
М. Сохацька,
секретарки з'їзду

ЗИМОВИЙ СЕЗОН ПРАЦІ ВІДДІЛУ ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ В ЙОРКТОНІ

Зимовий сезон праці в нашому відділі започатковано дитячим святом св. Миколая, яке приготував Всеч. о. В. Бойчук, а жіноче товариство постаралося о даруночки для всіх діточок. На 28. січня ц. р. відбувся перший культурно-освітній вечір, на якому добр. О. Бойчук дала коротенький відчит про нашу письменницю і патронку жіночого товариства в Йорктоні Олену Пчілку. По цьому прочитано книжечку „Різдвяні Троянди“. Книжечку читали добр. Бойчук і пані Кадешук, а вечорком проводила голова товариства пані К. Процишин. Другий такий вечір від-

бувся 16. лютого, який був присвячений сл. п. Ольги Басараб. Програма складалася зі святочного реферату, який виголосила пані Онуфрійчук, і з деклямацій, присвячених О. Басараб. Деклямації виголосили пані: Ковалик, Кадешук, Моргоч і Склярчук. Вступне слово сказала добр. Бойчук, яка проводила й програмою, а кінцеве слово сказала пані К. Процишин. В неділю 21. лютого відсвятковано святочними сходами свято в честь Лесі Українки. Вступне слово виголосила пані К. Волошук, яка також проводила програмою. Святочний реферат виголосила добр. О. Бойчук, а деклямації читали слідувачі пані: Прокопчук, Стратійчук, К. Процишин, Моргоч, Гулька, Пець, Ковалик, Скрипник, Лукей і Хриптул. Накінці пані Кадешук прочитала оповідання Лесі Українки „Біда навчить“, а кінцеве слово сказала голова товариства пані К. Процишин. Ці всі точки були переплітувані гуртовими народними й національними піснями. На 2. березня знову відбувся культурно-освітній вечір, на який був запрошений з докладом пан інж. Онофрійчук. Він дав дуже цікавий доклад про домашні квіти. По докладі зацікавлені членки давали запити, на які п. інж. дуже радо давав свої відповіді й пояснення та взагалі давав поради про плекання домашніх квітів. Вечерок, як і кожний інший, закінчився спільною перекускою. Слідує подібний вечір, який відбувся 11. березня, на якому читано історичну повість „Роксолана“. На цьому вечорі було обговорено писання писанок, яке опісля відбувалося майже кожного тижня під проводом пані Трофанюк. В писанні писанок багато членок брало участь і за цілий час писання написали 18 тузинів писанок. Тижень перед Великоднем на 9. квітня відбувся весняний чай і випродаж великодного печива та писанок. На залі стояли маленькі столики, застелені вишиваними обрусиками та удекоровані живими квітами, шуткою і писанками. Багато наших і чужих жінок взяло участь в цьому чаї так, що він пройшов з дуже гарним успіхом. При цьому ще слід згадати, що жіноче товариство кожного року на Великдень заносить до шпиталів писанки, які розділюється між усіх пацієнтів.

На закінчення нашого цього сезону праці відбулося 8. травня Свято Матері, яке підготували з учнями рід-

ної школи Всеч. о. В. Бойчук і пані Хриптул. Свято складалося з пісень, деклямацій, вправи, дитячої сценки й реферату, який був виголошений Всеч. о. В. Бойчуком. Вступне слово виголосила пані А. Цимбаліста, яка й проводила програмою. Кінцеве слово сказала пані К. Волошук. На закінчення свята відзначено дві мами: найстаршу й наймолодшу. Для найстаршої мами, яка була цим разом пані Елена Кушнірук, вручено вазоник живих квітів, а для наймолодшої мами, пані Ірини Воронюк корсаж. Квіти вручили дві молоді сумківки: Шерен Процишин і Орієс Равлюк. По цьому відбулася спільна перекуска для всіх присутніх, яких при столах обслуговували молоді сумківки й чоловіки.

Попри все вищезгадане наше жіноче товариство в Йорктоні бере живу участь і в інших працях, яка приносить матеріальні користи як для самого товариства так і для нашої місцевої православної церкви. Всі зусилля будемо тепер покладати, щоб якнайбільше причинитися для будови нової церкви в Йорктоні, яку наша православна громада в найближчій будучності хоче розпочати. Віримо, що Господь і надалі нам допомагатиме в нашій праці, яка є цеглиною у великій праці нашого українського народу в Канаді.

Ольга Бойчук

ВЕСНЯНА ВИСТАВА

Ванкуверський відділ Союзу Українок Канади при Українській Православній Громаді Пресвятої Тройці щороку влаштовує виставу вишивок і ручних робіт. З кожним роком зацікавлення в українських вишивках зростає, і кожна вистава набирає більшої поваги від членок, людей місцевих і подальших околиць.

Така вистава являється закінченням зимової діяльності. Зимовими місяцями товариство влаштовує вечорки для членок, молодих дівчат і молодшого СУМК-у. Найактуальнішою справою є об'єднати всі сили для піднесення культурно-освітньої праці. Кожної зими комітет мистецтва виробляє проект який зацікавлює всіх присутніх. Наприклад, вишивання українських блюзок. Кожна членка, що цікавилася цим, вишила блюзку з правдивим українським взором і красками. Також писання писанок мало уваги звернуло на діяльність товариства.

Приходить весна, всі очікують вистави. Цього року вистава і чай відбулися на 22-го травня в парафіяльній залі. Ціла зала була прикрашена українськими вишивками, килимами й різбарськими речами. А перед сценою пишався один стіл вкритий писанками, а біля нього другий стіл з смачним українським печивом; посередині залі був стіл з квітами і срібною посудом на чай.

Головною точкою на програмі було моделювання типічних українських строїв України: з Буковини, Полтавщини, Яворівщини, з Борщівського повіту та з Гуцульщини.

Деякі з строїв на виставі є власністю одиниць у Ванкувер. Також відділ визичив строїв з музеїв Едмонтону і Саскатуну.

Цим моделюванням зайнялася по мистецькому буща голова, пані Анна Лазарович. Викликаючи моделі, вона пояснювала різні строї, звертаючи увагу на різні взори строю, і пояснювала географічне положення з котрої даний стрій походить. Слідуючи моделювали строї: Панна Савеля Маскаль, Мирна Йонг, пані О. Кіндрачук, пані Лілія Митрук, Варвара Герман, панни Філюся Мисько, Соня Кіндрачук, Ольга Базюк. Стрій для молодших моделювали Оксана й Марта Дзюбенко, Варвара Мисько і Ярослав Ткач.

Після програми й чаю гості зобов'язано оглядали виставу, давали питання комітетові мистецтва і ознайомлювалися з українським мистецтвом. Ціла вистава була надзвичайно цікава, а атмосфера була сприяюча й приятельська.

Безперечно ця вистава вимагала великої підготовки. Комітетові мистецтва належить велика заслуга. Його очолює пані Л. Митрук. Також честь пані В. Герман і її комітетові підприємства, що прилагодили таке гарне прийняття для гостей.

Програмою дня керувала пані Марія Вакалюк, голова відділу. У своїй короткій промові пані Вакалюк привітала гостей, підкреслила важність дня, і пояснила працю нашого відділу. Вона не мало праці доложила до успіху діяльності. На кожнім кроці заохочувала жінок до праці, і старалася піднести престиж товариства високо в очах українського населення, як також і наших співгромадян.

Відділ ім. Лесі Українки виконує обов'язки дуже вміло на користь своєї батьківщини України, і на до-

помогу своєї рідної Церкви.

За Заря:

Розалія Лебедович, секр.

ВИСЛІВ ПОДЯКИ

Немає кращого приятеля, як той що допоможе Вам і співчуває з Вами в біді! І ми, в нашій родині, відчуваємо це до глибини душі і дякуємо Господові за щирих друзів, яким ніколи ми належно віддячитися не в силі. Може цей наш вислів, у нашому „Промені” буде бодай скромним виявом нашого почуття вдячності!

Пару років тому, до нашого дому завітало горе й смуток — наш 11-ти літний син, Давид, з причини слабости стратив зір. Не треба описувати читачам нашу розпач і турботи — бо ж що може бути для людини ціннішого від зору — а це ж такий ще молоденький хлопчина!

Згодом, ми записали Давида до Школи Сліпих у Брентфорд, Онт. Тут не мали ми ні родини ні знайомих і тяжко було залишати нещасну дитину так далеко від дому й родинної опіки.

Та, завдяки членкам відділу Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки в Брентфорді, наш Давид, в минулих трьох роках свого побуту в школі, почувається зовсім як вдома. Він завжди веселий, бадьорий, ніколи не відчуває ні самоти ні пригноблення, бо він — між своїми! Членки забирають його до своїх домів під час свят, везуть його до церкви на Службу Божу — а перед Великднем дбають про те, щоб він, разом з їхніми дітьми, йшов до Святої Сповіді і Причастя. Коли відіжджає додому під час шкільних ферій, хтось доглядає, щоб його вчасно відвезти до поїзду або до літака. Не можна вичислити всього того, що ці щирі люди для Давида роблять!

Від обох його братів, Богдана і Ореста, від мого мужа і від себе, висловлюємо найщирішу подяку Всес. о. і добр. Тріскам, за їхній постійний нагляд за Давидом. Щиросердечна подяка належить дорогий родині панства Николая і Марії Іванців, які піклуються нашим сином зовсім так як своєю рідною дитиною. Чим же можуть вони краще виявити свою любов до ближнього! Щира подяка родині Бурдейних і родині Бабійчуків.

Складаємо подяку всім тим добрим родинам у Брентфорді, які го-

стять Давида у своїх домах, забирають його з собою на ріжні підприємства і, взагалі, дбають, щоб дитина відчула серед них родинну теплоту і приязнь. Всім Вам, добрі друзі, сердечний й гарячий спасибі!

Марія Лазарук

Едмонтон, Альберта

ПРИВІТ ВІД ВІД. ІМ. ДОНЬКИ УКРАЇНИ ВІНІЯРД, САСК.

З великою радістю вітаємо наш довго очікуваний журнал „Промінь” — це є той дар Богом даний, щоб сіяв промінням у кожнім домі, де лише живуть свідомі люди, які оцінюють великі скарби творчої праці на народнім полі. Таке місце займає наша редакторка і інші співпрацівниці, які неначе ті пчільки, що не відчують втоми, але вірно віддають увесь свій дорогий час на службу своєму народові. Ми з гордістю висловлюємо признання нашому проводові Союзу Українок, що з великим трудом досягнув довголітню лінію — видавання журналу — „Промінь”. Ми знаємо, скільки зусиль і труду забирає, щоб виготовити такі матеріали, так уміло зредагувати, що наші жінки читають з великим одушевленням. Найбільше мабуть читають по фармах, де є менше різних розривок, так як телевізій і інше. Вони дають добрий примір молодшим матерям у вихованні дітей в рідній мові. Тільки через таких ми будемо наші церкви і виховчі інституції. Тому журнал „Промінь” буде влекшувати активність в товариствах такими гідними матеріалами, які ми отримуємо в кожнім числі журналу.

Ми бажаємо витривалости і кріпкого здоров'я нашій редакторці пані Н. Когусці і другим співпрацівницям журналу „Промінь”.

А. Стечишин, Освітня реф.

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

МЕНЗІ, МАН.

Відділ ім. Л. Українки

вали свято День Матері і одну ро- дали на пам'ятник Шевченка. Членки приготували спільне свячене, улашту-

Діяльність: на початку року захо- дом жіночого т-ва відбувся Різдвя- ний концерт. На Великдень т-во ві- дограло представлення, улаштувало роковини поетки Лесі Українки. Ро- ковини Шевченка відбулись концер- том і ввесь дохід з того свята пере- зігравку. Приготували одну спільну вечерю, День Подяки та реферат з ділянки освітньої, що його виголо- сив Всеч. о. Куліш. Відбулося 9 мі- сячних зборів.

Фінансовий стан:

Осталось з 1958 р.	\$578.36
Приходи в 1959 р.	386.85
Розходи в 1959 р.	244.75
В касі осталося	720.46

Пожертви: Колегія св. Андрея — 25 дол., організаційний фонд Союзу Українок Канади — 12 дол., стипен- дійний фонд — 2 дол., на Червоний Хрест — 5 дол., на журнал „Про- мінь” 5 дол. і пренумерата журналу до шпиталю до Шов Лейку, Ман., на пошто фонд \$12.30.

Річні збори т-ва відбулися 14 гру- дня 1959 р.

Заряд т-ва на 1960-тий рік: пані: Михайлина Чвалюк — голова, Рузя Пелешок — секретарка, Юзя Друль — касієрка, Настя П. Друль — фінан. секретарка. Контрольна комісія — Ан- на Друль, Наталка Скоцеляс. Госпо- дині — Наталка Пелешок, Марія Друль і Наталка Скоцеляс. Референт- ка архіву — Наталка Пелешок.

Михайліна Чвалюк, голова

Рузя Пелешок, секретарка

МІЧАМ, САСК.

Відділ ім. О. Кобилянської

Хоч наше товариство числить тіль- ки 16 членок, однак велике духом, щире серцем і з доброю коопераці- єю ми виконали багато праці.

За рік відбулось 8 місячних і одні річні збори. В січні помагали Нар. Домові продавати перекуску під час танців. В лютім почали літературні вечорки два рази на місяць, в бе- резні було пущення і спільно з Нар. Домом концерт на св. Шевченка, бін- го і перекуска та лекції писання пи- санок. Заходом т-ва відбулось свято

День Матері в травні концертною програмою та перекуска, поминаль- ний обід по спільним парастасі. Т-во приготувало обід і вечерю на кон- венцію ССФ., а в серпні, по Богослу- женні членки подали перекуску. О- сінній базар в листопаді.

Пожертви: на місцеву церкву 100 дол. готівкою і т-во придбало речей до церкви на \$195.49. На місцевий Нар. Дім ім. М. Грушевського до- купило речей на \$380.33, на новий Інститут П. Могили в Саскатуні 100 дол., на Фонд Фундації 25 дол., на фонд журналу „Промінь” 5 дол. на ювілейний фонд „Українського Го- лосу”.

Фінансовий звіт:

Осталось в касі з 1958 р.	\$637.71
Приходи в 1959 р.	1139.78
Розходи в 1959 р.	1026.50
Осталось в касі	200.00
Два военні бонди.	

Заряд на 1960-тий рік: голова — Анна М. Трішук, заст. голови — Па- вліна Олексин, секр. рекордова — Ольга Борса, секр. фінансова — Зо- ня Марковська, касієрка — Василина Залешук, коресп. секр. — М. Сороч- ка, заст. кор. секр. — Г. Кріпкий.

Контрольна комісія — О. Козак, П. Пичко, О. Сапатик. Сестриці — Розалія Томашук, Параска Пичко. Бібліотекарки — П. Олексин, В. Кли- мишин. До гардероби — Р. Томашук, В. Климишин.

Анна М. Трішук, голова

ВАНКУВЕР, Б. К.

Відділ ім. Лесі Українки

З річних звітів відділу ім. Лесі Ук- раїнки у Ванкувері можна замітити велику діяльність товариства за 1959 рік. На протягу року відбулося 11 мі- сячних зборів і 9 засідань заряду й комітетів.

Товариство люкується при церкві, тож найважливіша ціль організації — працювати для церкви, помагати їй фінансово та освітньо-культурно.

За минулий рік відбулися: стріча Нового Року, Свята Вечера, Спільне свячене, 2 пущення, 3 обіди і 4 за- бави з танцями. Також мали весня- ний базар і осінній базар спільно з церковним зарядом.

Для української і недільної шко- ли товариство приготувало снідання для дітей після Св. Причастя під час

Великого Посту. На Великдень това- риство обдарувало дітей подарунка- ми та писанками.

Членки товариства є учительками недільної і української шкіл. Треба зазначити, що кожна учителька без- платно виконує свої обов'язки в рі- дній школі, як і в дитячому садку. На протягу року з дітьми улаштowa- но концерти: Св. Миколая, Тараса Шевченка і День Матері. Також ма- ли закінчення шкільного року в не- дільній школі в роді представлення, що представляло науку в недільній школі під час року. Кожний учасник недільної школи дістав свідоцтво і відзнаку недільної школи.

Під проводом культурно-освітньо- го комітету відділу відбувся концерт Лесі Українки і програма під час ве- сняного чаю. На вечірницях корот- кі реферати та виклади.

Заходом членок комітету молод- ший відділ СУМК розвинув свою ді- яльність дуже успішно. Всі збори та протоколи проводяться в українській мові. Членки товариства скеровува- ли діяльність по лінії СУМК.

Відділ Союзу Українок кооперу- вав з товариством СУМК, який лью- кується при церкві. Осінню прилаго- дили бенкет для СУМК, який щоро- ку відбувається при встановленні но- вовибраного заряду. Також спільно з СУМК улаштували стрічу Нового Року.

За старанням товариства набуто нові вишивані обруси для церкви. Сестриці багато часу покладають, щоб прикрашувати церкву.

Товариство провадить свою діяль- ність у повній кооперації з товарист- вом Український Народний Дім. У 30-ту річницю У. Н. Дому відділ Со- юзу допоміг зробити той день як- найбільш успішним.

Під проводом комітету мистецтва товариство продовжувало проекти початі в 1958. Членки вишивали блюз- ки та обруси українськими зорами; обруси для чайних прийнять. Жінки й дівчата сходились кожного тижня і вчилися вишивати, писанки, та ін- ших ручних робіт.

Осінню комітет мистецтва влашту- вав виставу й продаж українських ви- шивок у будинку YWCA. Весною, у парафіяльній залі, зарядив чай і ви- ставу вишивок. Під час симпозіум в Нью Вестмінстер мали виставу ру-

чних робіт. Під час тридневого міжнародного фестивалю товариство брало участь також.

Товариство старається передати українські традиції — наше народне багатство — молодим жінкам і дівчатам. Перед Великоднем товариство влаштувало демонстрацію печива і вироблення пасок і бабок. Також перед Великоднем мали продаж писанок і Великоднього печива.

Комітет підприємств помагав у всіх обідах і чайних прийняттях. Влаштовано чай, щоб ушанувати заслужених членок товариства. Також мали чайні прийняття вітаючи Митрополита Іларіона, Владику Андрея, о. Д-ра Савчука...

Окремий комітет брав чинну участь у всіх зборах Жіночої Ради і давав повний звіт на наступних зборах товариства.

Пані О. Мацелюх збирала передплати на журнал „Промінь”.

Товариство в повній кооперації з зарядом церковним. Під час Коляди членки взяли активну участь; до церковної каси передано \$1,608.07. На покриття коштів сценерії для залі товариство передало 100 дол.

Загальний прихід був:

Перенесено з 1958 р.	786.19
Приходи в 1959 році	2,672.69
Розходи в 1959 році	2,967.37
Осталось в касі	491.51

До заряду на 1960 рік ввійшли слідуючі: уступаюча голова — Анна Лазарович, голова — Марія Вакалюк, 1 заст. голови — Софія Ясенчук, 2 заступниці голови — Лілія Митрук, ректордова секретарка — Розалія Лебедович, кореспон. секретарка — Добр. Вікторія Симчич, скарбниця — Марія Богдан.

Програмовий комітет: А. Бойчук, Є. Масцюх, В. Симчич. Комітет мистецтва: Л. Митрук, Н. Воробець, Н. Синявська, О. Сироїд, Бабійчук, О. Кіндрачук, К. Гузик, А. Лазарович. Комітет підприємства: В. Герман, Г. Сіра, С. Швайківська, А. Ферлей, В. Бабійчук, М. Галай, Д. Шевчук.

Сестриці: А. Гуцуляк, М. Швайківська, Т. Твердун, М. Наконечна. Добродійний комітет: А. Оленюк, Н. Фігуш, Ф. Бойкович, А. Мушинська, М. Шарик. Комітет до молодшого СУМК: К. Гузик, Н. Воробець, А. Ткач, О. Козловська, М. Ахтемійчук, А. Лазарович.

Господині: Т. Твердун, М. Галай. Бібліотекарки: Н. Синявська. Комітет до Жіночої Ради: О. Мацелюх, Є. Масцюх, П. Ключевич, А. Бойчук.

Комітет до КУК: А. Гуцуляк, М. Наконечна, М. Паланич. Контрольорки: А. Гуцуляк, А. Бойчук, В. Маскаль.

Річні збори відбулися 3-го січня, 1960 в присутності 43 членок.

За заряд:

Марія Вакалюк, голова
Розалія Лебедович, секр.

ВАСЕТНА, АЛТА.

Відділ ім. О. Басарабової

Діяльність товариства за 1959-тий рік:

В минулім році членки товариства працювали досить активно. До церкви ми купили пристіл і менші столи коштом 400 дол., свічки за 80 дол., похоронний фелон за 125 дол. і кивот за 258 дол. Т-во жертвувало на калік 15 дол. купувало квіти хворим до шпиталю, членки помагали на похоронах з перекускою.

Переведено збірку на журнал „Промінь” і переслано до централі. Товариство приготувало чотири обіди. Улаштувало три забави з танцями й одне пущення та День Подяки.

Улаштовано свято Шевченка.

Фінансовий звіт:

Осталось з 1958 р.	\$1818.00
Приходи в 1959 р.	1099.00
Розходи в 1959 р.	1130.00
В касі осталося	845.00

Анна Ванечко, голова

Т. Деголь, секретарка

ВИНИЯРД, САСК.

Відділ Доньки України

Діяльність т-ва за минулий рік: відбулось 4 місячних зборів і 2 засідань заряду. Т-во улаштувало свято Св. Миколая, День Матері, свято відзначення одної нашої членки — пані Анастасії Стечишин та вручення їй грамоти.

Членки нашого товариства беруть участь у праці при льокальнім шпитальнім відділі та посилають квіти і картки хворим. Наш відділ брав активну участь в бенкеті устроєним спільними окружними товариствами в користь Інституту П. Могили в Саскатуні. Помагаємо умеблювати кімнату в Інституті. Т-во працювало в користь журналу „Промінь” здобуваючи для нього передплатників.

Заходами т-ва відбулось два обіди і один випродаж домашнього печива, храмовий обід і один базар. Членки т-ва спільно з чоловіками приготували святочний обід-прийняття для дост. судді Михайла Стечи-

шина з нагоди 10-ліття його судейства.

Пожертви: на місцеву церкву т-во зложило 370 дол., на журнал „Промінь” 14.00, на Інститут П. Могили \$41.22.

Заряд т-ва на р. 1960-тий — пані: Єлисавета Попович — голова, Марія Анака — заст. голови, Анна Репак — секретарка, Домна Марчишин — касієрка. Контрольна комісія — Марія Мочульська, Анна Дверинчук, Юлія Дмитрук.

В імені членок нашого відділу бажаємо централній управі Союзу Українок Канади найкращих успіхів у їхній праці.

Катерина Лисак, голова.

Анна Репак, секретарка

ЛОНДОН, ОНТ.

Відділ ім. Кн. Ольги

Відділ активно помагав у всіх церковних імпрезах, як обіди, базари, пікніки, коляди.

Наше т-во брало участь у всіх національних імпрезах разом з іншими місцевими організаціями включно і в збірці на пам'ятник Шевченка.

Врочисто відбулось свято Лесі Українки і героїнь спільно з жіночими організаціями м. Лондону. Т-во вислало кілька пачок українським залиценням до Європи. Т-во улаштувало два чайні вечори і дві забави з танцями. Придбали 11 передплат на журнал „Промінь”. Засідань заряду відбулось три, сходив членок також три.

Пожертви: на місцеву українську православну церкву — 100 дол., на рідну школу 10 дол., допомога сл. п. О. Петлюрі.

Фінансовий звіт:

Осталось з 1959 р.	\$36.05
Приходи в 1959 р.	247.63
Розходи в 1959 р.	223.90
В касі осталося	59.78

Заряд товариства на р. 1960-тий: пані — С. Степанюк — голова, А. Кудловська — заст. голови, В. Калужна — секретарка, Р. Ковальчук касієрка. Ревізійна комісія — П. Пеленко, В. Яремченко, Федоренко.

Г. Володченко, голова

С. Степанюк, секр.

ГАРДЕНТОН, МАН.

Відділ Союзу при церкві

Діяльність жіночого товариства при церкві Пресв. Богородиці у Гардентоні була досить успішна. Членки

співпрацюють з членами церковної громади. Заходами товариства відбулось свято День Матері. Членки приготували спільне Свячене, обід на храм нашої церкви. Ветеранський ювілей, на який членки т-ва приготували обід. Товариство придбало до церкви хоругви, докупили посуд до кухні.

Жертви: на місцеву церкву — 200 дол., на Колегію св. Андрея у Вінніпегу — 5 дол.

Річні збори т-ва відбулися 5 грудня 1959 р.

Заряд т-ва на 1960 р. — пані: Тетяна Дикун — голова, Василка Ковалюк — заступниця голови, Марія Копичанська — фінанс. секретарка, Катерина Косован — рекорд. секретарка, Василя Колибаба — касієрка. Контрольна комісія — Марія Ковалюк, Анна Панчук. Сестриці — Сафта Крішка, Домка Ковалюк і Докія Диманюк. Господиня Анна С. Ковалюк.

Тетяна Дикун, голова
Катерина Косован, секр.

МОНТРЕАЛ, КВЕ. **Відділ Доньки України**

Протягом року відбулось 17 зборів. Поза працюю внутрі відділу, делегатки відвідують засідання Жіночої Ради, місцевого відділу К. У. К. та по можливості співпрацюємо з іншими організаціями в Монреалі. Активну участь брали в 75-літн. ювілею жіночого руху. Товариство вступило в члени Об'єднаних Націй. Улаштовано академію Лесі Українки, свято героїнь. Реферат на тему „Значення Організації” виголосила добр. Стус. До бібліотеки Міжнародної Жіночої Ради ім. Л. Ебердін куплено шість томів творів Лесі Українки.

Були висвітлені два фільми: „Поборювання недуги Рака”, „Жінка колись а тепер”. Зібрано 155 передплатниць журналу. Членки брали участь у збірках Червоного Пера, помагають в праці при тов. Поборювання Рака, відвідували хворих членок в шпиталях і домах, дбали про чистоту та красу церкви. Приготовано 4 обіди, 5 чайних прийнять, базар, 4 розігрівки, 5 разів були улаштована випродаж старих речей. Запреномуєровано 2 примірники „Промінь” до місцевих шпиталів. Зі своїх фондів уділено пожертви: на потреби церкви — 345 дол. (куплено ризи, квіти і інше). Товариство опікувалось хворими в Німеччині і вислало 180 дол. допомоги. На будову пам'ятника Т.

Шевченка 50 дол. На фонд журналу 123 дол. До централі С. У. К. 113 дол. За утримання четверо бідних дітей на оселі св. Софії протягом двох тижнів — 109 дол. На з'їзди і ювілей — 45 дол. На поборювання недуги рака — 26 дол.

Фінансовий звіт:
3 року 1958 \$4980.04
Приходи в 1959 р. 1481.20
Розходи в 1959 р. 1351.08
Стан касовий 5110.16

Річні збори відбулися 26. XII 1959 року в залі Собору св. Софії.

Заряд тов. на 1960 р. — голова — Михайлина Нема, заступниця — Стефанія Мединська, секретарка — Віра Турченко, заступниця — Оксана Радченко, касова секр. — Оксана Русин, касієрка — Карол. Савицька.

Добродійна праця: В. Турченко, Марія Сердинська, Евдокія Гукало. Господині: Марія Гнатів, Стефанія Іліка, Ольга Пасіка, Марія Ньюнка. Залізний фонд: Наталія Романишин. Церковний комітет: Анастасія Демитрак, Марія Гонцов, Агафія Окопна. Відвідувачки хворих: Анастасія Колісник, Катерина Іванишин, Марія Маркуш. Фонд Наталії Кобринської: М. Нема, М. Якович, А. Демитрак. Міжнародня Жіноча Рада: Галина Мельник, Стефанія Головач. Поборювання Рака: М. Якович, Е. Гукало. Бібліотекарки: добр. Леонора Слюзар, З. Роніш. Представниці до рідної і недільної шкіл: добр. Слюзар і добр. Н. Стус; до надзірної ради С. І. М. К. — добр. Стус.

До Об'єднаних Націй: М. Нема, Г. Мельник. Культурно Осв. Комітет: Г. Мельник, добр. Стус, М. Зимовей. Архіву: добр. Слюзар, Г. Мельник, С. Голович, А. Демитрак. Контрольна комісія: Анастасія Валкович, О. Радченко, Анна Салюк.

Михайлина Нема, голова
В. Турченко, секр.

ВИТКОВ, САСК.

Відділ ім. Ольги Кобилянської

В протягу року відбулось 5 зборів. Звіти здали членки заряду і комітетів. Діяльність і праця нашого товариства в минулім році була досить активна. Товариство справило храмовий обід, також обід в День Подяки, 2 пирокові вечери, прощальну вечерю для нашого бувшого пароха — о. і добр. Хомяк, перекуска на привітання нового пароха о. і добр. Блажук. Т-во улаштовувало весняний базар печива, вишиття і писанок, і один осінній базар.

Серпня 16-го відбувся окружний з'їзд С. У. К. під час якого товариство подало обід і вечерю. Членкині також помагали громаді в ріжних потребах як перекуска по похороні й інше.

Товариство сплатило поважну суму довгу за Народний Дім і помажувало долішну частину в середині, також помагало малювати Нар. Дім з надвору.

Товариство сповнило свій бюджет до централі. Дало на умеблювання кімнати в Інституті ім. Петра Могили в Саскатуні 300 дол. Пожертвувало 25 дол. на Фонд Фундації, 25 дол. на видання „Промінь”, як також 17 членкинь переплатили журнал.

Жертвувало на дарунок для о. і добр. Хомяк, дало піддержку кандидатці на королеву С. У. М. К. в окружнім з'їзді і також пожертвувало 6 дол. на стипендійний фонд за роки 1958 і 1959 і 3 дол. на організаційний фонд.

Фінансовий звіт:
3 1958 року осталося \$582.10
Приходу в 1959 році 839.63
Розходу в 1959 році 1094.50
В касі остало 327.23

Річні збори т-ва відбулись 20 грудня 1959 р.

До заряду на 1960-ий рік увійшли: пані — Михайлина Гоян — голова, Марія Мартинюк — заст. голови, Анна П. Іванчук — секретарка, Михайлина Войтюк — заст. секр., Галя Олексюк — касієрка, Галя Штокалко — заст. касієрки. Контрольна комісія — Олександра Іванчук, Антона Кіндрачук, Розалія Нікіфорок.

Господині — Анна Є. Іванчук, Савеля Бузяк, Галя Штокалко.

Михайлина Гоян, голова
Анна П. Іванчук, секретарка

КЕЛГАРІ, АЛТА.

Відділ ім. Ольги Басарабової

Діяльність товариства за рік 1959-тий: товариство відбуло п'ять місячних зборів, одне засідання, вислало 7 ділових листів повідомлення членкиням.

Відбуло 8 обідів; несподіванка для отця Хруставки на їх іменини; Новорічний обід; спільне свячене; жін. т-во приготувало обід на з'їзд Товариства Українців Самостійників на 24-го травня прощальний обід для о. Хруставки перед виїздом на нову парафію; День Подяки — також було прийняття для о. і добродійки Дячини; 23-го травня спільна вечеря

для гостей з Едмонтону з нагоди з'їзду Самостійників; поминальний обід в пам'ять бл. п. Бойка.

Жін. тов. відбуло десять вечорків шиття, з яких один вечер був присвячений Лесі Українці. На однім вечерку пані А. Світик дала демонстрацію вироблювання пасок і колачів. В часі вечерків пані Н. Боднар вчила жінок як писати писанки.

Товариство приготувало вечерок з перекускою для Персоналу Інституції Виздоровлення.

23-го травня жін. тов. брало участь в чайнім прийнятті Льокальної Жіночої Ради — було вручено писанки в рамках на розіграшку на цей чай.

На 7-го червня відбувся пікнік для дітей рідної і недільної школи і церковної громади. Там були вручені свідоцтва дітям рідної школи і релігійні образки і нагороди для дітей недільної школи.

Жін. тов. доглядає рідну і недільну школу. Учителі в рідній школі в минулім році були: Всеч. о. Хруставка, Всеч. о. Дячина, пан Н. Литвинюк, панна Надія Корпусь, пані Г. Микитяк, пані М. Ісків. В недільній школі, що відбувається під час Богослуження учили пані — Г. Микитяк, А. Путник, Н. Боднар, панна Оріся Курчаба — заступали п. Кобильник і п. Микитяк. Недільна школа числить 60 дітей поділені на три групи. Розхід за рік на шкільні видатки був \$35.09. Діти рідної школи брали участь в концертах на свято День Матері і на Різдвяні свята.

16-го жовтня жін. тов. улаштувало випродаж уживаних речей. 18-го жовтня — відбули осінній чай — на ціль Фонду Фундації.

Базар церковної громади відбувся 6-го і 7-го листопада.

Фінансовий звіт:

З 1958 р. осталося	287.93
Приходи в 1959 р.	697.29
Розходи в 1959 р.	490.13
В касі осталося	495.09

На рік 1959 було вписаних 39 членок. Товариство жертвувало 200 дол. на Народний Дім; на Фонд Фундації 100 дол. до цієї пори.

До заряду на 1960 рік увійшли пані: Е. Коваль — голова, В. Григорієв — заст. голови, Г. Микитяк — рекор. секр., М. Данилович — касієрка, А. Данилович коресп. секр. Контрольна комісія — Н. Кобильник, О. Ощіпок, С. Садовник. Сестриці — К. Комарницька, К. Білява, А. Світик. Відвідування хворих — М. Островерха, А.

Світик. Комітет рідної і недільної екзек. СУК у Гемилтон і дала прошколи — голова Г. Микитяк; членки комітету — Н. Боднар, А. Путник, М. Копоть. Комітет господинь — голова. С. Садовник; членки ком. — О. Ощіпок, Н. Боднар, М. Данилович.

Представниці до Льокальної Жіночої Ради — А. Путник, М. Строган.

Репрезентантка від жін. тов. до організації Братства — Н. Кобильник.

Е. Коваль, голова

Г. Микитяк, секретарка

ВИНДЗОР, ОНТ. Відділ ім. Лесі Українки

За рік відбулося 7 міс. зборів, 8 засідань заряду, 1 засідання з будівельним ком. церковної громади, річні і піврічні збори.

Товариство зайнялося слідуєчими обідами: Йорданський обід, свячене і разом День Матері, улаштовано двоє пущені, 2 вечери. Тов. дало свою частину українських страв і поміч на обід, 25-літнього Ювілею Льокальної Жін. Ради, під час Пров. з'їзду Пров. Жін. Ради у Виндзорі.

Помагали з обідом будівельному ком. цер. громади, улаштували 2 вечерки з перекускою, свято Лесі Українки. Звіт з'їзду української школи в Торонті дала добр. М. Кирницька. Вшановання 50 літ уродин прот. о. Керницького, прийняття голови схід. екзек. С. У. К. пані Іванні Вахні з Торонта разом з відділом Марко Вовчок. Писання писанок, базар шавер. В час піврічних зборів відбулась частина освітньої програми: Прийняття нових членок — вписалось 6, пані Д. Лазарович дала звіт з Пров. з'їзду Жін. Ради. Пані М. Прокопчук дала звіт Союзу Кан. Консументів. Добр. М. Кирницька говорила про журнал „Промінь”. Пані І. Римар репрезентувала товариство на пров. з'їзді Жін. Ради: добр. М. Кирницька репрезентувала відділ на з'їзді східмову „Виховання Дітей”. Товариство зарядило Різдвяні дарунки почесним членам в шпиталі і вислали їм на Йордан і Великдень. Товариство брало участь в імпрезах під проводом КУК.

Членки були присутні на: чаю 25-го Ювілею Л. Ж. Ради в домі пані Монтровз, членка міської ради, 14 членок було присутних на виставі канадійських полотняних матеріял і моди даних Орг. К. Кон. і Л. Ж. Радою. Двох членок було присутних на чаю православних грекинь. То-

вариство зібрало 20 передплат на журнал „Промінь”. Продали 12 куховарських книжок. Дали жертви на недільну школу 10 дол. на рідну школу 10 дол., фонд на закупно книжок Ж. Ради в честь Лейді Ебердін 5 дол., фонд Петлюрової 5 дол. до КУК прийняття старців 5 дол. редакційний фонд 5 дол. фонд на журнал „Промінь” 25 дол. орг. фонд на з'їзд СУК 5 дол., на будівельний фонд церковної громади 625 дол. з обідів передано до церкви 565 дол., закупили речей до кухні на \$93.41. До нової управи на 1960 рік увійшли: уст. гол. — Емілія Прокопчук, голова Марія Рижак, 1-ша заст. гол. — Галя Вахна, 2-га заст. гол. — Галя Панчишак, рек. секр. — Іванна Римар, кор. секр. — добр. М. Кирницька, фін. секр. — Євгенія Квасницька, касієрка — Марія Прокопчук, Кон. ком. — Вероніка Король, Марія Гладиш, Марія Чорненко. Пред. КУК. — Іванна Римар, Марія Сенайко, пред. С. К. Кон. — Марія Прокопчук, пред. Жін. Ради — Іванна Римар, Доця Лазорович, над. рада СУМК — Оля Сенчук, Анна Момотюк. Ком. хворих — Марія Карпенець, Марія Стах. Ком. бібліотеки — Анна Момотюк, ком. куль освітній — Галя Вахна, Анна Момотюк, іред. до української школи — Оля Сенчук.

Річні збори т-ва відбулися 8 грудня 1959 р. в церковній залі.

Фінансовий звіт:

З 1958 р. в касі осталося	\$65.53
Приходи за 1959 рік	1627.25
Розходи за 1959 рік	1614.35
В касі осталося	78.43

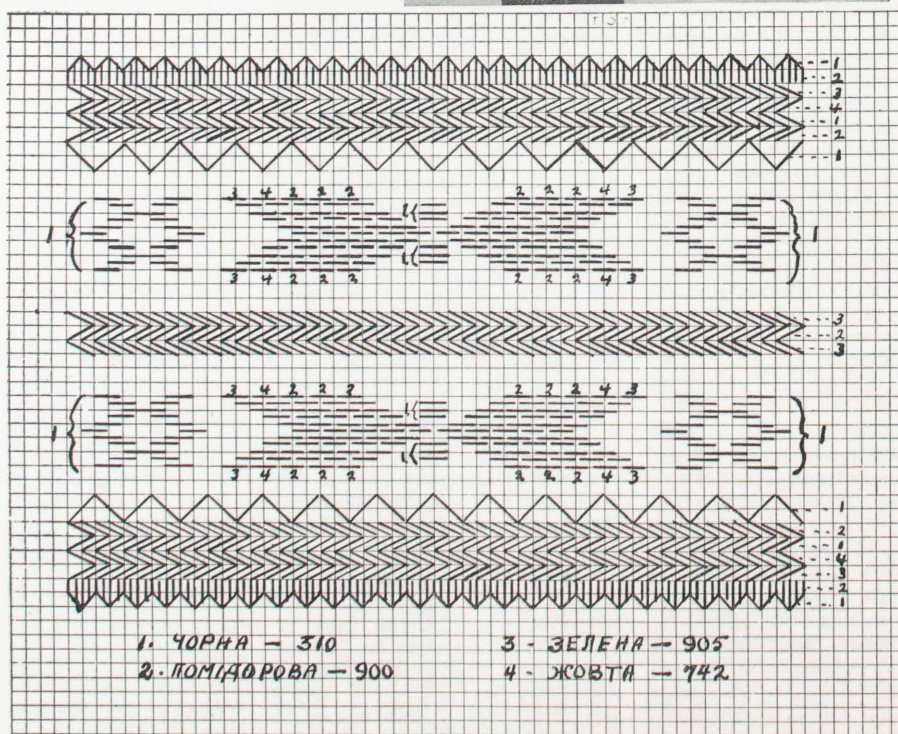
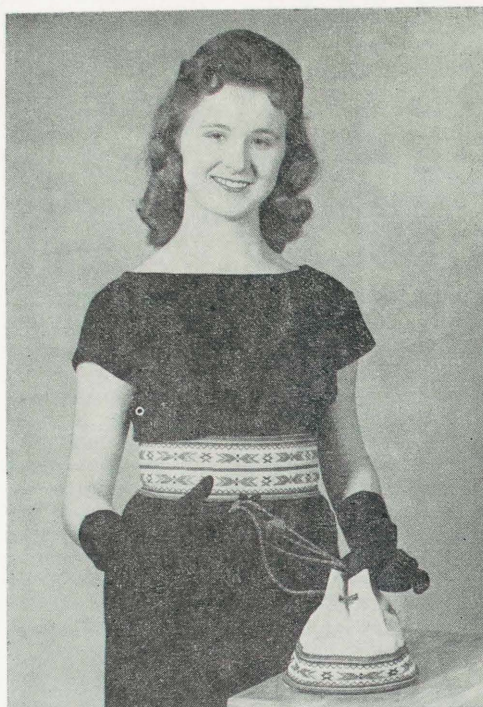
Емілія Прокопчук, голова
Іванна Римар, рек. секр.

Українська вишивка

Щораз більше бачимо вишивки у приміненні до суконок. Звичайно примінюємо це влітку, коли ясний матеріял та прості лінії дають найкращу змогу. Але й тепліші суконки до цього надаються.

Панна Леся Ткачик, студентка Інституту П. Могили, одягнула чорну суконку з гарного вовняного матеріялу. К р і й гладкий — спідничка рівна. Стан обведений широким по-

Комітет Мистецтва і Музею
Софія Сенишин



НОВІ ВИДАННЯ

УКРАЇНСЬКА ЧИТАНКА — це шкільний підручник для канадійських середніх шкіл, особливо для класів IX і X, але добре надається і для старших класів Рідної Школи. Має 240 сторінок, 97 лекцій, 30 гарних ілюстрацій з історії життя в Канаді і на Україні.

Для відміни від інших подібних шкільних підручників, є в цій читанці й дещо веселого, щоб час до часу розвеселити учнів та учителів. Читанка поділена на дві частини, цебто на дві класи. Матеріал добірний. Є дещо із життя в Канаді. Під кінець книжки є допоміжні пояснення лекцій по-англійськи, коротка історія українського письменства та обширний українсько-англійський словник всіх слів, що є в читанці. Всі слова акцентовані. По кожній лекції є контрольні питання. Читанку виготовив письменник О. Івах і проф. Манітобського університету П. Юзик.

Можна її набути в Комітеті Українців Канади.

Похвально про цю читанку висловився президент Академічного Університету, д-р Ватсон Киркконнел, великий мовознавець, що володіє добре й мовою українською.

Цю нову українську Читанку видано заходом Комітету Українців Канади, відділом слов'янських мов Манітобського університету та Українським Шкільним Комітетом Саскачевану.

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Вислід Літературного Конкурсу СФУЖО Фондації Марусі Бек

Літературний Конкурс, проголошений Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій й уфундований Марусею Бек, президенткою Міської Ради Дітройту, закінчився рішенням Літ. Жюрі на засіданні дня 25 червня 1960 року. Літ. Жюрі у складі: Галина Журба, Наталя Лівницька-Холодна і д-р Б. Романенчук розглянуло 31 творів, що надійшли на Літ. Конкурс і признали нагороди в такий спосіб:

Дві рівнорядні нагороди по 100 дол. призначено за твори:

1. ЛЕБІДКА, історичне оповідання про княгиню Ольгу й князя Ігора, якої автором по відкритті конверти виявилась ОЛЬГА МАК.

2. ЛІС, історичне оповідання з боротьби Української Повстанської Армії з большевиками й німцями в часі другої світової війни, якої автором по відкритті конверти виявилась ГАЛЯ ЛАГОДИНСЬКА.

Окрім того Літ. Жюрі визначило, на пропозицію Управи СФУЖО, що на 31 надісланих творів — сім є гідні окремого відзначення:

1. ГІРКИЙ ВІТЕР — Діма
2. ДВІ КРАСИ — Л. Коваленко
3. ЖЕРТВА — Н. Савченко
4. ЗНАК — Наталя Зибенко
5. ЗОЛОТА ЗАГАДКА — Л. Горлиця
6. МУСЯ — Софія Наумович
7. НА МЕНЕ НАПАЛИ СОБАКИ — Ольга Литвин

Галина Журба
Наталя Лівницька-Холодна
Д-р Богдан Романенчук
Філадельфія, 25 червня 1960 р.

Щойно появився вперше роман
ЛЕОНІДА МОСЕНДЗА

ОСТАННІЙ ПРОРОК

Літературна редакція і вступна стаття
БОГДАНА КРАВЦЕВА.

Обкладинка і графічне оформлення
МИРОНА ЛЕВИЦЬКОГО.

456 сторінок друку. Ціна книжки: у твердій
оправі — \$6.00, в картоновій — \$4.50.

Видано заходом Ділового Комітету для
видання творів Л. Мосендза в Торонті. Жа-
дайте у Вашій книгарні або замовляйте в
Діловому Комітеті по адресі:

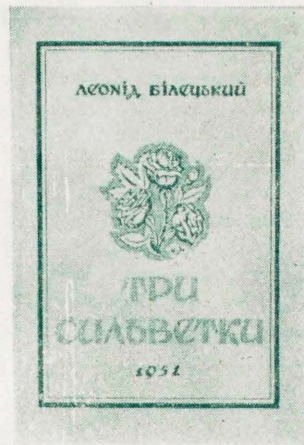
Mr. P. FEDORENKO,
155 Parkside Dr.,
TORONTO, Ont., CANADA

ВИДАННЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ



Історія організації Союзу Українок Канади — видана з нагоди 25-ліття діяльності "Чверть століття на громадській ниві". Багато ілюстрована. Стор. 540.

Ціна \$5.00



Три силуетки — Л. Білецький. Біографічні описи трьох визначних письменниць України — Марко Вовчок, Леся Українка і Ольга Кобилянська. Ілюстрована.

Ціна \$1.50



Мистецькі скарби українських вишивок — Савеля Стечишин. Багато ілюстрований підручник — взори, ілюстрації, стіби, мережки, писанки, народний стрій і інше. Тисячі жінок користують з цієї книжки.

Ціна \$1.75



Українське вишивання, взори і стіби в англійській мові — А. Рурик. Книжка містить 219 ілюстрацій — взори й їх примінення та пояснення до кожного взору. Крім того є 12 карток кольорових взорів, в яких є 94 різних взірців.

Ціна \$4.00

Замовляйте в централі Союзу на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

203 Union Bld.

—
Edmonton, Alta.